291.297
OSZK

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

292297

FEHÉR ASZTALNÁL

POHÁRKÖSZÖNTŐK MINDEN ALKALOMRA (TOASZTOK)

IRTA
CINKOTAI NAGY INCE

BUDAPEST 1917
ROZSNYAI KÁROLY KIADÁSA

UJ MAGYAR DALOSKÖNYV

ISKOLAI HASZNÁLATRA 2 KÖTETBEN

különös tekintettel a **hivatalos** és egyéb **alkalmi ünnepségeken** használatos énekekre.

Szekesztette: **GESZLER ÖDÖN** szőv. polg. isk. énektanár.

I. KÖTET:

Egy- és kétszólamu énekek harmónium- vagy zongora-kisérettel.

A polgári fiu- és leányiskolák I. és II. osztálya számára.

A vezérkönyv ára K 4.—. Szólamkiadás K 1.60.

II. KÖTET:

Három- és négyszólamu énekek.

A polgári fiu- és leányiskolák III. IV., V. és VI. osztálya, valamint felsőbb leányiskolák számára.

Vezérkönyv (**A capella karok**) ára K 3.10.

Szólamkiadás: Szoprán I., II. K. 1.80. Alt. I., II. K 1.80.

A gyüjtemény kiválóbb tulajdonságait a következőkben van szerencsém ismertetni:

Az I. kötetben minden egyes számhoz irt **harmónium-** (vagy zongora-) **kiséret;**

a II-ik kötetben **a capella karok** kiséret nélkül;

ugy az énekszólamokban, mint a kiséretben változatosan és az iskola céljainak szemmeltartásával alkalmazott ujabbszerü **harmonizáció;**

az előadási jelek legpontosabb kijelölése **a müvészi énekkarelőadás** elérésére;

kizárólag a magyar nép ajkáról leirt s legujabban gyüjtött, eddig egyáltalán nem, vagy csak kevéssé ismert **magyar népdalok;**

kiváló magyar dal- és zeneszerzőknek a **gyüjtemény számára irt müvei;** az összes dalok szólam-elrendezése akként történt, hogy azok kiséret nélkül, **a capella** is előadhatók;

általában **minden iskolai ünnepélyre és hangversenyre** megfelelő dalok és énekek.

GYAKORLATI ÉS ELMÉLETI

ÉNEKISKOLA

Irta: **GESZLER ÖDÖN** székesfőv. polg. isk. énektanár

polgári fiu- és leányiskolák számára. I. kötet: Az első és második osztály számára. Ára K 2.20. II. kötet: A harmadik és negyedik osztály számára. Ára K 2.70.

A szerző müvének előszavában emliti:

Könyvem szerkesztésében hiven követtem az uj tantervet s igyekeztem követelményeinek mindenben eleget tenni.

Minden gyakorlat és minden dal a hangjegyek utáni **énektanulást, a ritmus- és dallami érzék fejlesztését, a hang képzését,** az összekapcsoló szöveg az **előirt elméleti ismeretek elsajátitását célozza.**

Hazai idevágó munkákon kivül figyelembe vettem a külföldi hasonló irányu tankönyvek értékesebb részét, hogy ezek előnyein és hibáin okulva, tapasztalataim alapján minél jobbat nyujthassak.

Énekiskolám beosztása uj; hiszem, hogy a figyelmes olvasó **módszeres eljárásomban** több ujitást és bőséges tartalmat fog találni, mint amennyi a tartalomjegyzékben feltüntethető volt.

ROZSNYAI KÁROLY könyv- és zeneműkiadóhivatala
BUDAPEST, IV., MEHMED SZULTÁN-UT 15

FEHÉR ASZTALNÁL

POHÁRKÖSZÖNTŐK MINDEN ALKALOMRA

(TOASZTOK)

OSZK

ÍRTA:
CZINKOTAI NAGY INCZE

BUDAPEST, 1917
ROZSNYAI KÁROLY KIADÁSA
IV, MEHMED SZULTÁN-UT 15

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

292297
ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
N. Növedéknapló
1956 év 2671 sz.
R
1965

„UJSÁGÜZEM" könyvkiadó és nyomdai rt. Budapest.

ELŐSZÓ

Ha valamire, hát leginkább a szónoklatra és ennek szerényebb válfajára, a felköszöntésre áll, amiről azt állítja a közmondás, hogy: „Gyakorlat teszi az embert mesterré.“ Csakhogy nem mindenkinek van alkalma és pénze, hogy a legkülönbözőbb célokra adott lakomákat végig egye csak azért, hogy a felköszöntések terén némi ismeretekre szert tegyen. De nem is szükséges, mert sokkal gyorsabban, olcsóbban és alaposabban el lehet azt sajátítani könyvekből is. Ezeknek a könyveknek sincsen egyéb céljuk s lehetőleg minden gyakrabban előforduló alkalomra kiterjeszkednek ugyan, mégsem lehet kívánni egy szükebb terjedelmü s ennélfogva olcsó pénzen megszerezhető könyvecskétől, hogy például olyan felköszöntőt tartalmazzon, amely szó szerint ráillik az ő ángya keresztapjának harmadik házasságára.

Ez a könyv legföljebb felköszöntő mintákkal kíván szolgálni a gyakrabban előforduló alkalmakra, főleg pedig egy sor jó gondolatot ad, amelyet bárki tetszése szerint s a megfelelő körülményekhez alkalmazva felhasználhat. Szóval könyvünkben minden művelt ember,

aki a felköszöntés terén még ujonc, megbizható utmutatást, vezetőt talál.

Ami az előadás módját illeti, a beszédet halkan kell kezdeni, emelkedett hangon folytatni és még hangosabban befejezni. Ezután a beszélő összeüti poharát annak poharával, akit felköszöntött, s akit utána a jelenlevők is fölkeresnek hasonló célból.

A beszélőnek mindenekelőtt tudnia kell a legalkalmasabb időt megválasztani, hogy beszédével hatást érjen el. A felköszöntőkben bizonyos sorrendet kell szem előtt tartani. Mindig az ünnepeltet vagy az ünnepelteket illeti meg az első felköszöntő, kivéve a politikai személyiség, vagy köztisztviselő tiszteletére rendezett lakomákat, a melyeken rendszerint az uralkodónak szól az első felköszöntő. Nagy tapintatlanság volna, ha például menyegzői lakomán az örömszülőket, vagy éppen a koszoruslányokat, vagy a násznagyokat köszöntenék fel az uj pár helyett először. A hallgatóságnak nem szabad unatkoznia, még kevésbbé szabad a hallgatókat annak a kínos érzésnek kitenni, hogy a beszélő bele talál sülni. Ez pedig könnyen megeshetik azzal, aki egy idegen beszédet szóról szóra bemagolt.

Minthogy a felköszöntésnek célja az ünnepi hangulat emelése, a beszélőnek mindent kerülnie kell, ami lehangoltságot okozhat s az ünnepi hangulatot elrontja. Ily alkalommal tehát mindenekelőtt hagyjuk békében a holta-

kat. Kerülni kell mindenféle érzelmi sebek érintését, például elhalt családtagokról való megemlékezést.

Fődolog, hogy az ember mindig tisztában legyen azzal, amit mondani akar. Amellett föltétlen szüksége van a beszélőnek a lélekjelenlétre, nehogy egy-egy váratlan közbeszólás vagy váratlan nevetés kihozza sodrából és nyugalmából a szónokot. Ha emlékezőtehetsége cserben hagyja, ügyes fordulattal térjen át az előre megállapított befejezésre. A hallgatók azt fogják hinni, hogy ugy van rendjén. Hiszen nem tudják, hogy a szónok eredetileg még egyébre is ki akart térni és az ünnepi hangulatban a gondolatugrásokat nem veszik az emberek komolyan. A dadogás és fennakadás azonban mindig feltünik és a hallgatóságban kínos érzést kelt. Ezért hosszabb beszédre csak akkor vállalkozzék az ember, ha gyakori beszéddel az elfogultságot és a bizonytalanság minden érzését lekűzdötte. De bármily gyakorlott szónok legyen is valaki, őrizkedjék beszéde fonalát tulhosszura nyujtani, különben elszakad a hallgatóság türelmének fonala. Szóval a jó felköszöntőnek is az a főkelléke, hogy rövid és velős legyen.

POLITIKAI LAKOMÁKON

—

A KIRÁLYRA.

Hölgyeim és uraim!

Mint koszorus költőnk mondja:

A legelső magyar ember
A király;
Érte minden honfi karja
Készen áll.

Mert minden magyarral ugyszólván veleszületik az alkotmányos király iránt érzett tisztelet és ragaszkodás, mert ösztönszerüleg érzi, hogy szüksége van egy atyai kéz támogatására, nehogy magával sodorja a körülötte hömpölygő ellenséges nyelvcsaládok áradata.

Ennélfogva nem annyira alattvalói köteles tiszteletből, mint inkább őszinte honfiui szeretet sugallatából emelem poharamat Őfelsége, Magyarország apostoli királyának egészségére, hogy mint a költő mondja:

Lelje népe boldogságán
Örömét,
S hir, szerencse koszoruzza
Szent fejét!

Engedje a Magyarok Istene, hogy még hosszu ideig zavartalan békességben uralkodjék. Éljen!

—

UGYANARRA.

Uraim! Ősi magyar szokás nálunk, magyaroknál, a fehér asztalnál mindenekelőtt arról a férfiuról megemlékezni, akit Szent István koronájával alkotmányunk legfőbb őrévé avattunk s aki iránt életfogytiglan lojális hűséggel tartozunk. Midőn Ő felsége, ... apostoli királyunk egészségére üritem poharamat, nemcsak alattvalói köteles hűségemnek adok kifejezést, hanem annak a szeretetnek és hálának is, amely mindnyájunk szivében él apostoli királyunk iránt, aki a kunyhótól a palotáig ismeri népünk búját-baját s igyekszik rajta segiteni. Engedje a Mindenható, hogy Ő felsége a magyar nemzet üdvére hosszu ideig dicsőségesen uralkodjék. Éljen!

—

A KÉPVISELŐRE.

Uraim!

Szerencsés az a város, amelynek olyan képviselője van, aki nemcsak a városnak érdekét viseli szivén, hanem jóban-rosszban vele érez minden egyes választópolgárával. Vele örül, ha öröm éri; vele szomorkodik, ha bánata van. Ott növeli az örömet, itt felszáritja a könyeket.

De büszke lehet az a képviselő is, aki olyan várost képviselhet, amelynek apraja-nagyja egyaránt tiszteli, egyaránt szereti, mint fáradhatatlan védelmezőjét, gondviselőjét, második atyját.

Erre a páratlan férfiura, városunk szeretve tisztelt képviselőjére emelem poharamat. Az Uristen sokáig éltesse!

—

A HADSEREGRE.

Uraim!

Fegyverrel szerezték őseink ezt a szép országot s fegyverrel védelmezték meg ezer éven át annyi veszély között, annyi ellenséggel szemben. Amig jól vezetett, kellően fölszerelt vitéz hadseregre támaszkodhatunk, addig nincsen is okunk hazánk további fönnállásán aggódnunk, mert mint a legutóbbi világháborúban is bebizonyult, a magyar katonának sem bátorságban, sem kitartásban nincsen párja a világon. Ezért a vitéz, bátor hadseregért ürítem poharamat. Éljen!

—

MÁRCIUS 15-DIKÉRE.

Igen tisztelt hölgyeim és uraim!

Azért gyült ma ide városunk női és férfi közönsége, hogy ez ünnepi lakoma keretében megülje annak a történelmi eseménynek emlékét, amelyen hazánk lelkes ifjusága szabadság-

vágyának adott kifejezést s ezzel elvetette a szabadság eszméjének termékeny magvát honfitársainak szivében. Ez a mag kikelvén, idők folytán dús gyümölcsöt hozott: a sajtószabadságot, a jobbágyság eltörlését, jogegyenlőséget s végül valamennyinek koronájául a magyar alkotmány megszilárditását, melynek legfőbb biztositékául és ellenőréül a felelős magyar miniszterium szolgál. A márciusi fellángolás tehát bölcsője volt a magyar alkotmánynak s éppen ezért sirig tartó kötelessége minden magyar embernek, hogy a szabadság ébredésének emlékét, mely csodálatosan összeesik a tavasz ébredésével, minden évben kegyelettel megülje. Csak igy érhetjük el, hogy az utódok soha szem elől ne téveszthessék dicső őseik érdemeit. Csak igy érhetjük el, hogy az ujabb nemzedék évről-évre ujólag szivébe vésse a magyar alkotmány történelmi becsét s ama kiváló férfiak elévülhetetlen érdemét, akik azt nekünk megszerezték. Adja az Ég, hogy a jövendő nemzedék ifjusága hazafiui lelkesedésben és hazaszeretetben méltó párja legyen az 1848-dikinak. Éljen!

—

VÁLASZTMÁNYRA.

Uraim!

Minden választmány a közbizalmon nyugszik, azon a bizalmon, amelyet egyesek szakismereteikkel, széles tudásukkal és tapasztala-

tukkal szereztek társaik körében. E kiváló tulajdonságuk iránt érzett elismerés nyilvánult meg ma is egyesületünk választmányi tagjainak megválasztása alkalmával. Éppen azért büszke megelégedéssel tekintek vissza a mai választásra, mely egytül-egyig csupa kipróbált erőkre esett, oly kiváló férfiakra, akikre nyugodt lelkiismerettel rábizhatjuk egyesületünk irányítását, mert biztosak lehetünk benne, hogy mindnyájan szivükön viselik egyesületünk jövőjét. A választmány érdemes tagjainak egészségére emelem poharamat, hogy egyesületünk gyarapodásán még hosszu ideig működhessenek. Éljenek!

—

MINISZTERRE.

Uraim!

Midőn Őexcellenciája városunkat látogatásával kitüntette, nekem jutott a szerencse, hogy őt itt a fehér asztalnál üdvözölhessem. Ezt pedig annál nagyobb örömmel teszem, mert végre alkalmam van Őexcellenciája előtt kifejezést adnom a mély tiszteletnek és bámulatnak, amelylyel államférfiui bölcsesége, a köz érdekében végzett fáradhatatlan tevékenysége és elfogultságtól ment, pártatlan működése iránt már régóta viseltetem. Mert bár először van most szerencsénk Őexcellenciájához, mégsem ismeretlen ő előttünk, hiszen ezelőtt is ismer-

tük őt tetteiből, amelyek annyi elismerést szereztek mindenfelé az országban. Azért mindnyájunk közös óhaját fejezem ki, midőn azt kívánom, hogy a magyarok istene Őexcellenciáját a haza üdvére még számos évekig éltesse. Éljen!

—

KÉPVISELŐJELÖLTRE.

Mélyen tisztelt uraim!

Választókerületünk tisztelt képviselőjelöltje körutjában bennünket is szerencséltetett látogatásával, hogy alkalmat adjon a kölcsönös megismerkedésre. Politikai álláspontjával volt alkalmunk programmbeszédéből megismerkedni, amely mindenben fedi a mi pártállásunkat.

Hogy a mi egyszerü társadalmunk mily mértékben nyerte meg rokonszenvét, azt még persze nem tudhatjuk; de azt merem állitani, hogy mi olyan széles ismeretekkel biró, szilárd elveket valló, előkelő modoru uriembert ismertünk meg benne, aki nemcsak az uri osztály minden nyomoruságát alaposan ismeri, hanem a szegényebb néposztályhoz sem restel leereszkedni, hogy azoktól is kitudja, hol szorit a csizma? Egyszóval minden tekintetben nekünk való ember, aki méltó arra, hogy a magyar országgyülésen a mi képünket viselje. S ha a mi igen tisztelt képviselőjelöltünknek mi is annyira megnyertük rokonszenvét, mint mi az

övét, minden jóstehetség nélkül kockáztathatom meg azt az állitást, hogy csak ásó-kapa lesz képes bennünket egymástól elválasztani. Adja Isten, hogy ebbeli várakozásunkban egyikünk se csalódjék. Az Uristen sokáig éltesse!

—

TÁRSADALMI LAKOMÁKON

A FŐISPÁNRA.

Uraim!

Ha szabad a vármegyét egy méhkashoz hasonlitani, akkor a főispán a vármegyében ugyanazt a szerepet tölti be, mint a méhkasban a méhek királynéja. Valamint a dolgos méhek bejárják a határban lévő mezőket és szorgalmasan összegyűjtik a mézet, hogy aztán a királyné lábai elé tehessék, éppen ugy járják be a megyében a szolgabirák is kerületüket, hogy gazdag tapasztalataikról tájékoztassák a megye fejét, a főispánt. S ha egy szeretett főispán másnak engedi át helyét, a megyei közigazgatás szervei között éppen oly mozgalmat idéz elő, mint a rajzás a méhkasban, midőn a szorgalmas méhek hirtelen két pártra szakadnak. Egyik részük rendületlenül kitart régi parancsolója mellett, mig a másik rész nagyobb reményt fűz az ujhoz. De ha egyszer sikerült elfogni és visszavinni a régi megszokott kasba a szökevényeket, ujra szorgalmasan dolgozik

mindegyik tovább, mintha mi sem történt volna. Meg vagyok róla győződve, hogy a megyénk vezetésében beállott változás se fog nagyobb, vagy tán még annyi fennakadással se járni, mint a méhek rajzása. Hiszen megyénk élére olyan férfiu került, aki megértő jóakarója az alája rendelt tisztikarnak, megbecsüli a tehetségeket és méltányolni tudja a szorgalmat. Azért mindnyájunk óhajának adok kifejezést, ha azt kivánom, hogy őméltóságát vármegyénk javára és felvirágoztatására az Uristen sokáig éltessel

—

POLGÁRMESTERRE.

Uraim!

Boldog az a család, melynek előreláthatő, gondos, övéit szerető feje van s boldog az a város, amelynek bölcs, mindent előre megfontoló, tekintélyes feje van, akinek minden gondja a vezetésére bizott város fejlesztése, szépitése, közönségének jóléte, közérdekének felvirágoztatása. Ilyen polgármesterrel van megáldva városunk is, aki fáradhatatlan buzgalmával nemcsak városunk fejlődésén munkálkodik, hanem társadalmi összhangjának fönntartását sem téveszti szeme elől. Nincsen társadalmunkban olyan mozgalom, akár jótékonysági, akár közmüvelődési, amelyet, élére állva, diadalra ne juttatna. Hivatalban kötelességtudó főnök, hivatalon ki-

vül mindenben résztvevő jóbarát, akit általános tisztelet, szeretet vesz körül. Városunk boldogulásának eme törhetlen zászlóvivőjére emelem poharamat. Az Uristen éltesse városunk üdvére, mindnyájunk örömére számos évekig. Éljen!

—

KÖZSÉGI BIRÓRA.

Uraim!

Egy község lakossága ugy viszonylik az ország népességéhez, mint egy csöpp a tengerhez. De egy csöpp vizben is van mozgás, van élet. Egy község vezetését se szabad tehát lebecsülnünk, mert, ha szükebb keretek között is, épp oly megfontoltságot s mindenre kiterjedő előrelátást kiván, mintha a lakosok ezreiről kellene gondoskodni. S a mi érdemes előljárónk, N. biró uram, nem is ijedne meg tőle, ha községünk lakossága hirtelen meghatványozódnék, mert akkor az ő enerzsiája, az ő tekintélye is meghatványozódnék. Mert sem képessége, sem akaratereje nem hiányzik hozzá. Engedje a mennyben trónoló Atyauristen, hogy községünk javára s mindnyájunk örömére minél tovább tisztelhessük az előljárói székben, erőben, egészségben. Éljen!

—

ELŐLÉPTETÉSRE.

Uraim!

Nagy erkölcsi megnyugvásunkra szolgál, ha látjuk, hogy az érdem elnyeri méltó jutalmát. Ily elismerésben részesült N. N. barátunk, aki lankadatlan buzgalmával és kitartó szorgalmával magára vonta főlebbvalóinak figyelmét. Előléptetése fölött érzett öröméből mi is kiveszszük részünket s ennek az osztatlan örömnek kifejezést adni gyültünk itt egybe. Adja Isten, hogy továbbra is gyors egymásutánban emelkedjék a legmagasabb polcra, melynek betöltésére nemcsak hivatással, hanem megfelelő képességgel is rendelkezik. Adjon neki a Mindenható erőt és egészséget nem mindennapi hivatásának betöltésére. Az Isten sokáig éltesse!

—

UGYANAZ.

Uraim!

Jóleső megelégedés tölti el mindnyájunk szivét, ha a szorgalom, szakismeret és képesség elismerésre talál. Hátha még hozzá a jutalmazott szivünkhöz is oly közel áll, mint N. N. barátunk, aki régen megérdemelt előléptetésben részesült. Szivemből kivánom, hogy ebben az elismerésben minél gyakrabban legyen része s csak arra az egyre kérem, hogy bármily ma-

gas polcra emelkedjék, szivéhez sohase engedje a gőgöt férkőzni, hanem tartson meg bennünket mindenkor abban az őszinte, bizalmas barátságában, amelyben eddig részesített. Isten éltesse az emberi kor legvégső határáig!

—

VÁLASZ.

Uraim! Kedves barátaim!

Baráti érzelmüknek önkéntelen megnyilatkozása mélyen meghatott. Fogadják szerencsekivánataikért hálás köszönetemet és legyenek róla meggyőződve, hogy bármily távol állanánk is rangfokozatban egymástól, a baráti érzelem nem ismer rangfokozatot, tehát nem is állíthat közénk soha semmiféle válaszfalat. Jókivánságaik szivemben visszhangra találtak s én is azt kivánom, hogy önök is mielőbb hasonló előléptetésben részesüljenek s akkor nem kell attól tartaniok, hogy közöttünk bármikor is akár rangban, akár barátságban tátongó űr fog támadni. Isten éltesse önöket!

—

BUCSULAKOMÁN EGY TISZTVISELŐHÖZ.

Uraim!

Búcsuünnepélyre gyültünk itt ma össze, városunk előkelőségei. Búcsu — és ünnepély! Mily heterogén fogalmak, kiváltképpen ma, midőn arról van szó, hogy búcsut vegyünk egy

olyan férfiutól, akitől megválni mindnyájunknak nehezére esik. Ilyen értelemben tehát nem a búcsut ünnepeljük, hanem egy férfiut ünnepelünk, akinek emléke tovább fog élni városunkban, mindnyájunk szivében; akinek jó tulajdonságai lelkileg még sokáig tündökölni fognak előttünk, ha ő a valóságban távol is lesz tőlünk. Ha minden nemes, jó tulajdonságát fel akarnám itt emliteni, ha a szeretetreméltó férfiut ugy fel akarnám magasztalni, mint megérdemli, akkor bizonyára lekésne a vonatról; ha még egyszer mindent elsorolnék, amit városunk javára müvelt, amit hiven teljesitett kötelességérzetből alkotott, akkor ma bizonyára más senki se jutna itt szóhoz, pedig, ha nem csalódom, tisztelői közül még jó néhányan fel akarnak szólalni. Azért csak egyszerü szavakkal mondok neki szivélyes „Isten hozzád"-ot. Valósuljon meg minden jó kivánság, mely itt most kifejezésre jut, tevékenységének uj állomásán. Mind az a szeretet és rokonszenv, mely őt elkiséri, találjon élénk visszhangra jövendő munkatársai szivében. Tartós egészség és nem csökkenő munkaerő támogassák kötelességeinek teljesitésében. A mi ünnepeltünket az Uristen éltesse!

RENDŐRKAPITÁNYRA.

Uraim!

Azt hiszem, a legkényesebb állása van a világon a rendőrségnek. Minden kihágásért, zavargásért, forgalmi akadályért, csendháborításért és betörésért őt teszik felelőssé. Még ha százszemü Argus lenne, akkor se lehetne ott mindenütt a szeme, ahol valami rendellenesség történik. A mi rendőrségünk látható fejét pedig a rendszeretet példányképéül ismerjük. Nemcsak hivatalában jelenik meg pontosan, hanem délben a sörcsarnokban és este a kaszinóban is. S amily hive ő maga a rendnek, épp ugy megköveteli másoktól is, például a tolvajoktól és betörőktől, hogy ha rajta nem kapatnak, önként jelentkezzenek nála. De félre a tréfával! Szivemből kivánom, hogy a másvilág félelmes rendőre minél később állitsa őt elő a Legfőbb biró elé. A Teremtő sokáig éltesse!

—

ÜGYVÉDRE.

Uram! Uram! N. uram! Szállok az urnak!

Jog szerint ugyan nem engem illetne meg a szó, mert nálamnál sokkal érdemesebbek is vannak itt jelen. De hiszem, hogy ha esküdtszéket alakitanának azok, akik nem szeretnek tósztozni, felmentő verdiktet hoznának ezért a jogtiprásomért. Hanem itt most nem csupán az én védelmemről, hanem a házigazda által emelt

vádról van szó, aki ama súlyos gyanu alapján idéztetett meg mára ide bennünket, hogy előre megfontolt szándékkal ki akarjuk ma éjjel kamaráját, pincéjét fosztani. S minthogy mindnyájan beismerésben vagyunk, előre el lehetünk rá készülve, hogy az 1928. évi XX. törvénycikk 7. §-a alapján el is leszünk mindnyájan marasztalva, még pedig boron és pecsenyén töltendő, reggelig tartó fogságra. És ez ellen még felebbezni se lehet. Azonban viszonvádat emelek panaszos ellen, még pedig azon az alapon, hogy mindig oly időben tartja meg nevenapját, amikor rövid az éjszaka s hamar megvirrad s igy fondorlatos módon megkárosit mindenkit, akik nála vendégjogot élveznek. Ezért arra kérem a legfőbb mennyei Birót, hogy őt itéletileg kötelezze, miszerint bennünket még ötven éven keresztül nevenapján megvendégeljen. Hogy ez mindnyájunk óhajtása, arra le merem tenni az esküt. Éljen!

—

ORVOSRA.

Uraim és hölgyeim!

Sok betegségnek felfedezték már az orvosok a szérumát, csak a leggyakoribb betegségnek, az ugynevezett nóbel spicnek nem tudták még megtalálni a szérumát. Pedig hát a bacillusát még évezredek óta ismeri mindenki s a finnyásabb hölgyeken kivül nem is fél tőle senki, hanem minden aggodalom nélkül nyeldesik

néha literszámra. Azt mondják róla az ellenségei, hogy a bor méreg. Az ám annak, aki meg nem szokta; de ugy hozzá szokhatik az ember, mint az ópiumhoz vagy akár az arzénhez, amelyek pedig sokkal nagyobb mérgek. Ha orvos volnék, a névnapok alkalmával járványszerüen fellépő nóbel spic ellen két óránkint egy-egy csésze feketét rendelnék, s közben egy-egy alma, dió vagy mandola adagolását ajánlanám. Bocsánatot kérek a mai nap hősétől, hogy mesterségébe kontárkodom, hiszen az orvosok feladata az emberek életének meghosszabbitása, én legföljebb laikus társaim nevében annak a hő óhajnak adhatok kifejezést, hogy a legjobb orvos: az idő, vegye a mi kedves házigazdánkat kezelésbe s a Mindenható hosszabbitsa meg életét az emberi kor legvégső határáig. Éljen!

—

GYÓGYSZERÉSZRE.

Hölgyeim és uraim!

Képzelhetnek-e önök boldogabb embert egy patikáriusnál, akinek olyan csekély igényei vannak, hogy néha órák hosszáig egymagában képes kártyázni a receptura mellett állva, még pedig hat, legföljebb tizenkét olyan kártyával, amelyekre se szám, se figura nincsen festve. Legtöbb idejöket azonban szótalányok megfejtésével töltik el, amelyekkel az orvosok kedveskednek nekik. Aki ne kivánná a mi kedves házigazdánknak, hogy sohase szoruljon a saját vagy

kollégájának főztjére, hanem az eddigi lelkinyugalommal és megelégedéssel űzze latin nyelvbuvárlatait és keverje a mérget másoknak, olyan nincs a patikában. Isten éltesse!

—

EGY HIRES IRÓRA.

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Ő érte ragadok most poharat, aki bennünket már oly sokszor elragadott müveivel. Sajnos, hogy a Múzsa homlokon nem csókolt engem is. És pedig nemcsak azért sajnálom ennek a hölgynek tartózkodó magatartását, mivel férfiak általában oly szivesen fogadják hölgyek csókjait, hanem mert költőt emelkedett költői kifejezésekkel illenék magasztalni. S mégis, ha jól meggondolom, mivel növelhetnék a legcsengőbb rimek is egy költő hirnevét, mely, habár költőttnek nevezhető is, mivel a tisztelt költő költői müveivel szerezte, mindazáltal annyira valódi érdemeken nyugszik, hogy benne valóság és költemény a legbensőbben összeolvadnak. Poharamat emelem tehát az ő halhatatlanságára, mely minél később lépjen érvénybe, hogy még előbb sokáig ereje teljében alkothasson halhatatlan müveket, amelyekben még dédunokáink is gyönyörködhessenek. Éltesse a Mindenható irodalmunk számára, mindnyájunk örömére!

—

EGY MŰVÉSZRE.

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Átszellemülve és föllelkesitve azoktól a csodás hangoktól, amelyek itt mindnyájunkat megkaptak és elragadtak az összhang birodalmába, a művészre (vagy művésznőre) emelem poharamat, aki ma mindnyájunk szivét a szó szoros értelmében játszva hóditotta meg. Adjon neki az Ég jutalmul azokért az élvezetes percekért, amiket nekünk szerzett, oly jövőt, mely csupa adagio-percekből áll, álljon minden Dur-hang oly távol életétől, mint Makó Jeruzsálemtől. Szerencsecsillaga, mely őt eddig vezette, haladjon előtte mindig crescendo tempóban. Egyszóval, egész élete a harmóniának teljes akkordja legyen, gixerektől oly mentes, mint játéka. N. N. művészt (vagy: művésznőt) az Uristen sokáig éltesse!

—

NÉPTANITÓRA.

Tisztelt uraim!

Kétségtelen, hogy az iskola a község legfontosabb intézménye és szerencsésnek nevezhető az a község, amelynek derék tanitója van. De hogy is ne örülne a község is neki, hiszen a tanitóra bizzuk gyermekeinket, akik nekünk legkedvesebbek, legdrágábbak ezen a földön. Az én szerény személyem talán kevésbbé illetékes a búcsubeszédre, minthogy én magam is

tanitványa voltam a mi nagyrabecsült tanitónknak, N. N. urnak; de csak látszólag van ez igy, sőt azt hiszem, éppen egy volt tanitvány van leginkább abban a helyzetben és első kötelessége búcsuzó tanitójának hálatelt isten hozzádot mondani. Mert legyünk csak őszinték: a mivé lettünk, azt Isten és szüleink után elsősorban tanitóinknak köszönhetjük. Anyánk után ők ébresztették bennünk az első értelmet, ők feszitették meg végtelen türelemmel erejüket, hogy bennünket az egyház hűséges szolgáivá, a társadalom derék használható tagjaivá, az állam komoly polgáraivá tegyenek. Nincsen következményeiben súlyosabb hivatal a tanitóénál! Türelem, szeretet, elnézés az egyik oldalon, komolyság és szigor a másikon — melyik hivatásban kell mindez erényekkel ékeskedni, mint a tanitóéban? Azért senki se ismerje félre ezt a szép hivatást s egyetlen családapa és anya se tévessze szeme elől, hogy az ő kötelességük a tanitót áldásos hivatásában minden erejükből támogatni. Mily gyakran hiusitják meg botor apák gyermekeik tanitóinak legnemesebb törekvéseit — saját kárukra! Mily gyakran vonnak magukra oktalan heveskedéssel, jogaiba való jogtalan beavatkozással nehéztelést! Gyermekeik vak szeretetében elfelejtik, hogy a tanitó szeretete is külsőleg szigorban kell hogy megnyilvánuljon.

Midőn önt, tanitó ur, utoljára látjuk körünkben, szivből mondunk önnek köszönetet

mind azért a szeretetért és gondoskodásért, amelyet nehéz hivatalának betöltésére fordított. Ha nem is állithatunk önnek érc- vagy márványemléket, legyen meggyőződve, hogy szivünkben áll a hála emlékoszlopa, mely tartósabb minden külső jelnél. Legyen róla meggyőződve, hogy mindig hálával és tisztelettel fogunk önre gondolni. Tartson meg bennünket ön is jó emlékében és higyje el, hogy a legmélyebb sajnálkozással válunk meg öntől. Poharamat emelem városunk köztiszteletben álló tanitójának egészségére. Az Uristen sokáig éltesse!

—

ZÁSZLÓSZENTELÉSRE.

Kedves tagtársak! Tisztelt uraim!

Jóllehet most már ... év óta fennálló egyletünkben mindig ünnep volt reánk nézve, ha összegyülhettünk, ma mindazonáltal a rendesnél ünnepibb hangulat uralkodik, még pedig nemcsak az egyleti tagok, hanem egyletünk tisztelt barátai és vendégei körében is. Hiszen zászlónk felszentelésének megünneplésére gyültünk itt össze. Azt hiszem, fölösleges az egyleti zászló jelentőségét önök előtt ecsetelni. Hiszen mindnyájan tudják, hogy a zászló az összetartozás jelképe, az egyetértés és összhang jele, a melynek minden egyletben uralkodnia kell. Miként a katonáknál a zászló szentségszámba megy, amely alá gyülekeznek, ugy legyen a mi

egyletünkben is ezután a középpont, intőjel minden tagtársunknak, hogy hiven ragaszkodjék egyletünkhöz. Nem bizonyitja be nekünk maga a mi zászlónk, mire képes egyetértés és összhang? Csak ezek a szép tulajdonságok tették lehetővé, hogy már ma saját zászlónkat lobogtassuk. Forró köszönetet mondok tehát mindazoknak, akik közremüködtek a közöttünk uralkodó egyetértés és összhang eme külső jelének megszerzésében. Köszönetet mondok barátainknak és vendégeinknek is, akik megjelenésükkel mai ünnepünk fényét emelték. Poharamat emelem egyletünk gyarapodására, virágzására és sikerére. Kedves tagtársak, ragaszkodjatok egyletünkhöz, sorakozzatok zászlónk alá. Önök pedig, tisztelt vendégeink és barátaink, maradjanak továbbra is egyletünknek jóakarói! Egyletünk és egyleti zászlónk éljen!

—

BÚCSU A TÁVOZÓ ISMERŐSTŐL.

Hölgyeim és uraim!

Nehéz szivvel állok fel, hogy önöktől pár percnyi meghallgatást kérjek. Oly férfiutól veszünk ma búcsut, aki évek óta mindnyájunknak jóbarátja volt és aki ritka jó tulajdonságaival: kötelességérzetével, lelkiismeretességével és elvitázhatatlan szeretetreméltóságával mindnyájunk rokonszenvét megnyerte, aki évekig tartó, sokoldalu működésében sohasem fáradt

el, kötelességét sohasem mulasztotta el. A körülmények arra kényszeritik a mi ... barátunkat, hogy más helyre tegye át működését, amit szivünk mélyéből sajnálunk; de nem tehetünk ellene semmit, legföljebb megkönnyebbithetjük a mi barátunknak a válást azzal az őszinte biztositással, hogy szeretetünket és tiszteletünket a legnagyobb mértékben kiérdemelte s hogy emléke sohasem fog kialudni szivünkből. Távol lesz bár tőlünk, de gondolatban mégis gyakran leszünk nála s reméljük, ő is oly gyakran minálunk. Büszkék voltunk rá, hogy ilyen kipróbált férfiu volt társaságunkban s csak azt óhajtjuk, hogy ő se feledkezzék meg régi barátairól a távolban. A mi .... barátunk éljen!

—

BÚCSU EGY KARTÁRSTÓL.

Tisztelt uraim és kartársaim!

Ki ne érezte volna már önök közül, mily fájdalmas a válás? Minket is összegyűjtött itt ma egy hű barátunk és kartársunk távozása s igy mi is érezzük a válás és búcsuvétel keserüségét. De nem akarjuk a hangulatot még komorabbá tenni s ezáltal barátunknak még jobban megnehezíteni a válást. Hiszen a mielőbbi viszontlátás reménye enyhiti a válás fájdalmát. Válasszanak el bár mértföldek bennünket barátunktól, a barátság kötelékei azért nem fognak lágulni, ér-

deklődésünk jólétéért nem fog csökkenni. De az ő élete és működése is jó emlékezetben fog tovább élni a mi körünkben. Fájdalmasan fogjuk nélkülözni a mi barátunkat és kartársunkat, de mégis örülünk az ő áthelyezésének, mely magasabb rangot és szélesebb működési kört biztosit számára s csak azt kivánjuk, hogy ő is szivesen gondoljon reánk, és hogy uj székhelyén is jól érezze magát és nem csökkenő erőben, egészségben folytassa működését. A mi . . . barátunkat és kartársunkat az Uristen sokáig éltesse!

—

FÜRDŐHELYEN.

Tisztelt uraim és hölgyeim! Ma nem a gyógyforrásból meritünk, hanem a vidámság forrásából, ami mindenesetre annak jele, hogy a fürdőhasználat nem tévesztette hatását, mert — mint a latin bölcs mondta: — csak egészséges testben lakhatik egészséges lélek. Amilyen fürdőutazásunk vége, olyan lelkes és vidám legyen most már életutunk folytatása is! Egy ily fürdő-pohárköszöntő tulajdonképpen nem csekélység, legalább is sohasem lehet egészen száraz, erről gondoskodik már a kut, amelyből utolsó heti szokásunkkal éles ellentétben ma meritünk, a Bacchus-kutból. Remélhetőleg borszállitónk nem hallja ezt a borára tett célzást. Azzal az óhajtással zárom szavaimat, hogy mostantól kezdve mindnyájunknak már csak

a vidámság kutjából legyen alkalmunk meriteni s jövő esztendőre egyáltalában ne legyen már szükségünk reá. Éljen az egészség! Éljen a fürdőközönség!

—

TISZTI EBÉDEN.

Uraim! Ritkán követtem olyan szivesen gyakorlatra hivást, mint a mait, mely ide vezényelt bennünket. Hiszen itt ma kard helyett késsel és villával kell közbevágni s ellenség helyett ma barátainknak, a palackoknak szabad a nyakát törnünk s napégette gyakorlótér helyett jól megrakott asztal körül kiáltunk „Hurrá!"-t. Azért dicséret illeti meg a mai ünnepi ebédet, dicséret a bort, melynek ezennel tisztelgek, valamint az összes jelenlevőknek. Éljen a bor, éljen az öröm és éljen a katonaság! Éljen! Éljen! Éljen!

—

EGYLETI ELNÖKRE.

Tisztelt Uraim!

Egy egyesületnek karaktere és értelmi szinvonala a legvilágosabban elnökének megválasztásáról ismerhető fel. Ez a választás nemcsak az általános óhaj kifolyása, hogy minden irányban előmozditsa az egylet érdekeit, hanem azé a tudaté is, hogy oly megfontolt erőt állitson élére, melynek mindenki szi-

vesen alárendeli magát. Az a nagy szerencse jutott osztályrészünkül, hogy oly férfiut nyerhettünk előljáróul, akinek hozzánktartozása nemcsak nagy előny, hanem egyletünkre nézve nagy megtiszteltetés is. Jelleme, körültekintése, pártatlansága, a nagy tisztelet, melylyel neki széles körben adóznak, minden jóval fölébe emeli az átlagembereknek és amellett, amire kevesen képesek, odaadó szeretetreméltóságával meg tudja nyerni mindenkinek szivét. Szerencséseknek érezhetjük magunkat, hogy ezt a férfiut, aki egyletünknek valódi kincs, a magunkénak nevezhetjük. Adja Isten, hogy még hosszu ideig a mi tisztelt elnökünk maradhasson! A mi szeretve tisztelt elnökünk éljen!

—

MULATSÁG VÉGÉN.

Hölgyeim és Uraim!

Semmi sem tökéletes az életben. A mi mai ünnepélyünknek is, mely ily vidám társaságban gyűjtött bennünket össze, egy nagy hibája van: hogy tudniillik véget ér! Azt mondja ugyan a közmondás: ha legjobban ízlik, akkor hagyd abba; de ezt könnyebb mondani, mint megcselekedni. Csak a viszontlátás reménye enyhiti a válás fájdalmát, csak erre való tekintettel nyugszom bele a megváltozhatatlanba, hogy ünnepélyünk véget ér. Fogadják még egyszer forró köszönetünket szives megjelené-

sükért. Vajha jól érezték volna magukat körünkben s ezt azzal bizonyitanák be, hogy bennünket legközelebbi egyleti ünnepélyünkön is megörvendeztetnének megjelenésükkel. Ily értelemben jelentem ki mindnyájuknak, ami mindnyájunk szivén fekszik: a viszontlátásra!

—

UJÉVRE.

(A házigazda vendégeihez)

Kedves vendégeim! Akik a mai ünnepen szerény házamat megjelenésükkel szerencséltették, engedjék meg, hogy nehány percig igénybe vegyem figyelmüket. Az óévet akarom most elparentálni, akinek ravatalánál állva, ötvenkét hét után fontolóra vehetjük, mi minden rosszat követett el? Azonban holtakról csak jót illik mondani. Tehát ejtsük el azt a kényes kérdést: Milyen is volt a mult év facitja? Mert hogy milyen volt az óév, azt mindenki elolvashatja a szivében és a főkönyvében. Azt hiszem, sokkal jobban fogja önöket az a kérdés érdekelni: Hogyan fog az ujév alakulni? Az ujév... Dejszen, ha mindent előre kifecsegek, nem marad önök számára semmi meglepetés! Elvárjuk a most kezdődő ujévtől, hogy mindnyájunknak szerencsét és pénzt hozzon. Örömmel és békével töltsön meg minden házat. Mert ha vigsággal kezdődik az ujév, ki gondol szomoruságra? Félre hát a búval s éltessük az ujévet! Éljen!

SZOCIALISTA LAKOMÁN.

Uraim! Elvtársak!

Engedjék meg, hogy én is szót emeljek ezen a gyűlésen, mely ma polgári egyetértésben ama közös cél érdekében gyűlt össze, mely világosan és kétségbevonhatatlanul fölismerhetővé teszi valamennyi hasonló gondolkozásu és törekvésü elvtárs együvétartozását. Nem mulaszthatom el ezt az ünnepélyes alkalmat, hogy nyomatékosan ne hangsúlyozzam annak a körülménynek fontosságát, hogy éppen ma érkezett el a pillanat, hogy legkétségbevonhatatlanabb és leghatározottabb kifejezést adjunk azokról a nagy és magasztos érzelmekről, amelyek itt bennünket a közös fellépés céljából testvéri egyetértésben egyesitenek. Uraim, ha ma szót emelek, az abból a mély meggyőződésből történik, amelynek igazságától bizonyára ugy önök, mint én is át vagyunk hatva, mert aligha lesz közöttünk csak egyetlenegy is, aki éppen ugy, mint én, meg nem győződött, imént hangoztatott nézetem fontosságáról s aki el ne ismerné közös elveink alaptételeinek rendithetetlenségét, amaz elvekét, amelyek bennünket egy szép és nemes célra összehoztak. Ez a tény tölti el mindnyájunk szivét az öntudat büszkeségével, amely nélkül az összetartozás kiegyenlitő alaptételét föl nem ismertük volna. Kiáltsák tehát velem: Éljen a szocializmus!

UTOLSÓ FARSANGON.

Hölgyeim és uraim!

Azért gyűltünk itt ma össze, hogy utolszor kártalanitsuk magunkat azért a hosszu megtartóztatásért, mely a bőjt ideje alatt reánk vár. Azért gyűltünk össze, hogy búcsut vegyünk mindazoktól a lakmározásoktól és ivászatoktól, táncmulatságoktól és báloktól, amelyeknek a vidám farsangon áldoztunk. Azért gyűltünk össze, hogy bűnbánó arccal mellünket verjük s a latin „Carneval" szót magyarul hangoztassuk: „Isten veled, hús!" Miért mondunk Isten hozzádot a húsnak? Csak azért, mert tulsokat fogyasztottunk belőle? Ez a kérdés, hölgyeim és uraim, komoly fontosságu és mélyen bele vág a mi husunkba, amennyiben húskérdés. Hiszen a hús manapság ritkaságszámba megy s éppen azért kevés kerül belőle a mi szánkba, mert csaknem megfizethetetlen. El tehát a hússal, elő a tésztás ételekkel és halakkal! A tésztából már ma is kiveszszük részünket, a hal pedig csak holnap, hamvazó szerdán kerül hering alakban asztalunkra. Azonban szesz dolgában nem vagyunk kényszerhelyzetben, továbbra is annyi szeszt, vagyis spirituszt fogyaszthatunk, amennyit testünk megbir, tehát olyan spiritisták lehetünk, amilyenek csak akarunk lenni! Azért, hölgyeim és

uraim, ragadjanak velem együtt poharat és mondják utánam e komoly igéket: Carne vale! Hús, Isten veled!

—

SZÜRETEN.

Hölgyeim és uraim!

Sok jóltevője van az emberiségnek, akik közül egyik a gőzmozdony, a másik a telegráf, a harmadik a telefon, a többiek a szerumok és oltóanyagok feltalálásával kötelezték örök hálára bennünket. De amondó vagyok, hogy legtöbb hálával mégis csak Noé apánknak tartozunk, a miért a borocskát feltalálta. Mert hát mivel űznők el bánatunkat, mivel fokoznók jókedvünket, mivel pezsditenők hajlott korunkban lassan lüktető vérünket, ha nem volna bor a világon? Azért emeljünk, uraim, kalapot Noé apánk követőinek, akik gondoskodnak róla, hogy soha bor nélkül ne maradjunk, első sorban pedig a mi vendégszerető házigazdánknak, aki ide csődített bennünket, hogy jelen legyünk legifjabbik borának születésénél. Mert hát a bor keresztelőjére nem szokás tanukat hivni, sőt ezen az aktuson a keresztelő pap maga is legtöbbnyire zsidó. A mi ujszülöttünk hát csak maradjon életfogytiglan pogány, akinek még egy szentatya sem imponál, mert azt is földhöz vágja, ha vele pár órahosszat kocintgat. Emelem poharamat a mi

házigazdánkra és kedves családjára. Az Ur-isten őket éltesse!

—

DISZNÓTORON.

Hölgyeim és uraim!

Mint a költő mondá: „Nagyot hördült s kiszenvede" a mi elköltözöttünk is. Mi pedig, korgó gyomru gyülekezet, akik összeseregletünk itt földi maradványainak eltakaritására, hajtsuk meg kihült teteme fölött az elismerés zászlaját, mert emberbarát volt a szó legigazabb értelmében, hiszen egész életének csak egy célja volt, hogy bennünket, halandó emberiséget tápláljon. S betöltvén rendeltetését, megszabadult földi terheitől. Nyugodjék békében a mi gyomrunkban s legyen könnyü nekünk az ő megemésztése! Ezt pedig ugy érjük el legbiztosabban, ha bőven megöntözzük sirját Krisztus könnyeivel, hegyeink tüzes boraival, hálatelten megemlékezvén eközben a mi szives házigazdánkról, aki szives volt bennünket e földi javakban részeltetni. A Mindenható tartsa meg jó szokásával és uri családjával egyetemben még számos évekig!

—

KARÁCSONYESTÉRE.

Hölgyeim és uraim! A karácsony az év legsötétebb szakában köszönt be, hogy fénye annál jobban világitson; az év legszegényebb szakában érkezik, mikor a fának nincsen gyü-

mölcse, a mezőnek nincs virága, hogy minél több helyet találjon adományai részére. A szülői és baráti szeretetnek minden gyertyáját meggyujtja, hogy jelképeül szolgáljanak annak a nagy szeretetnek az égben, amelyet a Megváltó adott nekünk.

Mily gond és fáradság, igyekezet és munka, titkolódzás és alakoskodás, hogy a baráti lelkek az adományokat, amelyeket tiszta szivből adnak, hálás mosolylyal fogadják! Ezért készülődnek apák és anyák, ezért törik a fejüket testvérek, barátok és barátnők: mivel lepjék meg egymást?

Nehéz időket látott a karácsonyfa s még nehezebbek jöhetnek; de ahol még ragyog a szent estén a karácsonyfa, ott még él a remény, mely nem marad valósulatlan. Ne engedjük hát hatástalanul elszállani a karácsonynak ezt a titokzatos, csodás varázsát, és akiben az érzelem nem halt még ki teljesen s a kedély nem romlott még meg egészen, az boldogan hangoztassa velem az örök ifju, vidám karácsonyi éneket:

Dicsőség mennyben Istennek
S békesség földön embernek!

—

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOSZTÁSKOR.

Kedves gyermekeim! Megjött a rég várt pillanat, mely hetek óta izgalomban tartott benneteket, a hosszu várakozást most az öröm kitörése váltja föl s teljék meg szivetek hálával a Mindenható iránt, aki megérnetek engedte ezt a szép ünnepet. Vannak köztetek, akiknek már sem apjuk, sem anyjuk nincs. Ne busuljatok rajta, az Uristen mindenütt jelen van és a karácsonyi örömökben, melyek egykor a betlehemi istállóból indultak ki, mindenki részesül. Ne feledjétek el azonban, kedves gyermekeim, hogy erre az ünnepre csak ugy vagytok érdemesek, ha tiszta szivvel léptek a karácsonyfa alá. Csak akkor fogjátok e szép ünnep egész magasztosságát érezni, ha hívő lélekkel örültök a ma született Jézusnak, akit az égő karácsonyfa jelképez s csak akkor fogjátok e szavak igazságát megérteni: „Ime, nagy örömet hirdetek nektek!“ Most pedig az utóbbi álmatlan éjszakák után élvezzétek a fenyő és viaszgyertyák illatát, forduljatok hálás szivvel szüleitek, rokonaitok és jótevőitek felé és tegyetek fogadalmat a szent karácsonyfa alatt, hogy jó gyerekek lesztek. Amig hisztek a karácsony ünnepben, az év e legszebb óráiban, addig bárhol lesztek is, mindig teritve fog várni benneteket a karácsonyünnep asztalkája.

SZILVESZTERESTÉRE.

Tisztelt vendégkoszoru!

Komoly ütés ez az utolsó harangütés az óévben! Egy ismerősünktől kell bucsuznunk, de nem, mint rendesen történni szokott, abban a reményben, hogy viszontlátjuk, hanem abban a teljes bizonyosságban, hogy sohasem fogunk vele találkozni. De éppen azért a bucsuzásnál vessük még egyszer jól emlékünkbe vonásait, hogy gyakran emlékezzünk rá és megőrizhessük jó emlékét. Ami a holtakról áll, hogy csak jót szabad róluk mondani, az ismerőseinkre is vonatkozik, akiket sohase látunk többé viszont. Elmult egy év! Csak egy atom az örökkévalósághoz viszonyitva s mégis sokszor csaknem elviselhetetlen teher egyesekre nézve. Igy hát sokan fel fognak lélekzeni abban a boldog tudatban, hogy a terhet levették róluk és boldogok lesznek abban a reményben, hogy az ujév kevesebb gondot és talán egy kevés szerencsét is fog hozni számukra. Mások pedig sajnálni fogják, hogy a szép óév, mely oly sok jót hozott nekik, oda van, visszavonhatatlanul elveszett a multnak árjában. De hát legyen neki, ahogy akarja! Mi ne ócsároljuk az óévet! Ahogy a vándor, aki céljához ért, hátratekint, hogy végignézze az utat, amelyet, habár arcának verejtékével, megtett, nekünk is ugy illik, hogy az év végén még egyszer visszanézzünk az óévbe. Némely nap bár eső és

vihar nehezitette meg utunkat, egy év se volt olyan rossz, hogy ne hozott volna egy kevés napsugarat is. Azért, uraim, ne nehezteljünk az óévre. Ha őszinték akarunk lenni, mindenikünknek volt cipelni való terhe, egyiknek kisebb, másiknak nagyobb, mindazáltal az elmult év mégis kedves év volt. Feledjük el hát, ami nekünk az óévben nem tetszett és mondjunk neki köszönetet minden jóért, amit nekünk hozott. Az ujév azonban ezer más szép dolgon kivül hozza meg mindnyájunknak azt a hármat, ami legnagyobb áldás a föllön: egészséget, megelégedést és egyetértést! Az uj évben is tartsunk össze hiven, ugy a család, mint társaséletben és örüljünk az óráknak, amelyeket nekünk hoz. Azzal a kivánsággal, hogy vidámabb hangulatban váljunk meg az óévtől és a vidám véghez vidám kezdetet fűzzünk, emelem poharamat, hogy: Éljen az ujév!

—

JUBILEUMI LAKOMÁKON

IPARTESTÜLETI TAG 25 ÉVES JUBILEUMÁN.

Tisztelt Uraim! Polgártársak!

A legőszintébb tisztelet és legmélyebb öröm érzelmével közeledünk Önhöz a mai jubileumán, hogy kifejezzük Önnek legőszintébb szerencsekivánatainkat. Bár veleszületett sze-

rénységével kerülni akart Ön minden tiszteletnyilvánitást, még se tartózkodhattunk attól, hogy egész csöndben ne adjuk Ön előtt annak bizonyitékát, hogy Önben a legtalálóbb képét látjuk annak a sikernek, melyben saját erejét megtestesithette. Be kell ön előtt ismernünk, hogy áldás volt az ön, mindig nemes célnak szentelt életén. Szerény viszonyokból küzdötte fel magát s tölt be most közügyeinkben ily tekintélyes állást. Ezért önben mindenkor a fáradhatatlan munkálkodás és kötelességteljesités példányképét szemléljük. Adja a Teremtő, hogy még ujabb huszonöt évig működhessék közéletünk javára, övéinek örömére és polgártársainak tiszteletére. Legyen egyuttal róla meggyőződve, hogy büszkeséggel tölt el bennünket, hogy önt mai jubileumán polgártársai nevében üdvözölhetjük. Az Uristen sokáig éltesse!

—

KARTÁRS ELŐLÉPTETÉSÉRE.

Tisztelt Uram!

Mától kezdve eltérnek utaink, Ön magasabb fokozatba lépett, nemsokára alkalmasint rendjelet kap s ennek folytán a földszintről az emeletre költözik. De félre a tréfával! Őszinte örömmel üdvözöljük Önt mai kinevezése alkalmából, mely fáradhatatlan munkásságának csak jól megérdemelt elismerése. Irigység nélkül, örömmel ismerjük be ma,

hogy megtiszteltetés reánk nézve az ön oldalán haladni; de egyszersmind ösztönzés is, hogy mindig bátran előretörjünk s dolgozzunk, hogy életünk kitűzött célját elérjük. A tisztelet és elismerés, amely önt érte, reánk nézve is megtisztelő. Azért nem minden büszkeség nélkül adok kifejezést szerencsekivánatomnak. Engedje meg a Mindenható, hogy még számtalan évig működhessék községünk (az állam) javára. Éljen!

—

DALÁRDA ÜNNEPEN.

Kedves dalártestvérek! Tisztelt vendégek!

Ha egy szellemes ember az építészetet megfagyott zenének nevezhette, tudatában volt annak, hogy az égbetörő építőművészet fölött még egy magasabb művészet áll: a zene! És ha mi minden művészetek legszebbikének csakis egy részét, az énekművészetet ápoljuk, még igy is meg lehetünk róla győződve, hogy Istennek tetsző dolgot művelünk. Minden időben ismerték az ének becsét, sőt azok a népek is, melyek a müveltség alacsony fokán állanak, ápolják a maguk módja szerint az ének művészetét. A görög monda Arionról beszéli, hogy énekével még vadállatokat is ugy elbűvölt, hogy egészen megszelidültek. Hányszor szerzett már ez az isteni zene mindnyájunknak boldog órákat, hányszor öntött megnyugvást egy-egy kétségbeesett lélekbe? Vannak

ugyan, akik orrukat fintorgatják és bosszankodnak rajta, hogy az ének ápolása néhány órára elvon bennünket napi teendőinktől. Legyen nekik megbocsátva! Vagy érzéketlenek a zene adománya iránt s akkor csak sajnálatraméltók, vagy csak ugy tesznek. de nem veszik komolyan ellenszenvüket s ha egyszer benne vannak, a zene mégis megteszi rájuk hatását. Vegyék tehát szivesen ma is komoly és vidám énekszámainkat s a hangok hullámain emelkedjék fel szivük az élet mindennapiságából a nemesebb érzelmekig. Maradjanak hivek továbbra is az énekhez, kiváltképpen a mi egyletünkhöz! S hogy dalegyletünk még jobban erősödjék, erre üritsük poharunkat. Dalegyletünk éljen!

—

KERESKEDŐ EGYLETBEN.

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Akik itt összegyültünk, hogy a kereskedők egylete fennállásának évforduló napját megüljük, mindnyájan jól tudjuk, hogy semmi sem szerez nagyobb örömet. mint az, amelyet az ember terveinek sikerültén, komoly, kitartó munkája gyümölcsének szemléletén érez. Ennélfogva ünnepi örömünk forrása is csak egyletünk épp oly szép, mint hasznos céljában keresendő: kölcsönös buzditás által erőt nyerni ujabb teremtésre, közös összejövetelen üdülést keresni a napi fáradalmak után. Tisz-

telt uraim, a kereskedőknek igen finom, mindent előre megérző idegeik vannak és egyetlen más pályán sem érzik meg oly hamar a politikai szeleket, mint a mienken. S ki merné tagadni, hogy az utolsó néhány évtized alatt mily nagy mértékben föllendült nálunk az ipar és kereskedelem? Most tehát csak rajtunk áll, hogy fáradhatatlanul, becsületesen tovább dolgozzunk. Törve van az ut, a fejlődés útja, csak tovább kell rajta haladnunk. Tehát bátran előre vethetjük tekintetünket és a kereskedelmi viszonyoknak egyre fokozódó javulására számithatunk. Poharamat emelem egyletünk további gyarapodására. Éljen!

—

TEKÉZŐTÁRSASÁG JUBILEUMÁN.

Hölgyeim és uraim!

Földgolyónk sem egyéb, mint a naptól egykor kidobott golyó s midőn társaságunk fenn állásának tizéves évfordulójára gyültünk itt össze, nem egy derék társunk helyét látjuk üresen, akik az alapitók közt foglaltak helyet. De megfogyva bár, de törve nem, annak a biztos reményemnek adok kifejezést, hogy a legközelebbi évfordulón is épp oly derült, jó kedvvel fogjuk a golyókat dobálni, mint a mai nap. Bárhol tekézzünk ezen a sárgolyón, mindig a jókedv adja kezünkbe a golyókat és a megelégedés dobja „telibe“. Mindig vidáman

vegyünk részt összejöveteleinken s feleségeink mindig adjanak nagylelkűen kimaradási engedélyt és hunyjanak szemet, ha esetleg beállítva állítunk be reggel fele, hiszen saját szemeinkkel láthatjuk most, mily ártatlan a mi szórakozásunk. Legyenek tehát vigan, hölgyeim és uraim, hiszen a közmondás szerint sohasem gyülünk össze többé ilyen fiatalon! A mi tekéztársaságunk időtlen időkig éljen!

—

EGYLETI PÉNZTÁROS JUBILEUMÁN.

Uraim!

Az idő pénz! mondja az angol. Pénz nemcsak a mi materialisztikus időnk jelszava, hanem a világ teremtése óta az az alaphang, melyhez egész életünk igazodik. Nemcsak a bankár, a kereskedő, az iparos, hanem a tisztviselő, a munkás is, mindnyájan ismerjük a pénz becsét, sőt az ideális művészek is pénz dolgában a leghatározottabb realisták és teljesítményeikért valóban ideális árakat követelnek. Igen, a pénz az életideg s minthogy az emberek tudvalevőleg különböző idegekkel rendelkeznek, egyiké erős, a másiké gyönge, világos, hogy a nervus rerum gerendarum, a pénz is, az embereknél nagyon különböző alakban lép föl, a legvirulóbb kövérségtől a száraz betegségig. Mindebből az következik, tisztelt uraim, hogy mindazok, akik ezt a fontos és nélkülözhetetlen é' lemközvetitőt gyüjtik, tud-

niillik a pénztárosok, a mi tiszteletünkre méltók, legkivált pedig a mi pénztárosunk mai jubileumán. Nem nehezteliink rá, amiért minden hónapban kérlelhetetlen pontossággal beszedi tőlünk a tagsági dijat s ezáltal megkönnyiti erszényünket, mert hiszen egyidejüleg a mi alapunkat is kezeli és honnan vegyük a kiadásokat a sok alapitványra, emlékre, karácsonyesti, tánc- és sok más ünnepélyre, ha a mi szeretetreméltó pénztárosunk kellő időben meg nem nyitja Wertheim-kasszáját. Igy tehát a mi pénztárosunk tulajdonképen az a mi egyletünkben, aki azáltal, hogy rendesen bevesz, mindenkinek kétszeresen visszaad s mi csak kötelességünket teljesitjük, ha mai jubileumán iránta érzett hálánknak és tiszteletünknek kifejezést adunk. Poharamat emelem N. N. ur egészségére. Az Uristen sokáig éltesse!

—

JÓTÉKONYSÁGI EGYLETEN.

Tisztelt vendégek!

Egyletünk ma fönnállásának tizéves évfordulójára tekint vissza. Egy évtized telt el azóta, hogy egyletünk, mint szerény ibolya, előbujt s ma abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy egyletünket egy pompás nagy bokrétához hasonlithatom, melyben a jótékonyságnak, önfeláldozásnak és emberszeretetnek összes drága virágai képviselve van-

nak. Köszönetünk ma első sorban egyletünk derék alapitóját illeti meg, aki egyletünk feladatául tűzte ki, hogy minden áldozatot, amit tagjai hoznak és gyűjtenek, az elhagyatottaknak, árváknak és szükölködőknek juttasson. Az alapitóhoz méltó cselekedet, hozzá méltó cél, amelyet egyletünk elé tűzött. Ne tévesszük ezt szemünk elől s ha ma évforduló ünnepünkről távoznak, ez azzal az elhatározással történjék, hogy még nagyobb buzgalommal gyűjtsünk és dolgozzunk a szükölködők érdekében! Nem szükséges rá mutatnom, mily sok szegény és elhagyatott szorul a mi segélyünkre, amely pedig csak egy szerény csöppje az enyhitő olajnak, mely hivatva van, hogy egy szükölködő sebeit gyógyitsa. De önöknek, tisztelt vendégek, köszönetet mondok e helyen nagyszámban való megjelenésükért. Tudjuk, hogy önök, ha nem is igazi tagjai egyletünknek, csendben mégis dolgoznak érte, hogy önök közül is sok jótékony kéz megnyilik, hogy áldást fakasszon. Tartsák meg továbbra is egyletünk iránt jóindulatukat. Kivánom, hogy tagjaink és jóakaróink száma a végtelenségig növekedjék. Egyletünk és tagjai sokáig éljenek!

—

BICIKLI-TÁRSASÁGBAN.

Uraim! Egy gép terelt össze bennünket egy társaságba, melyet a modern közlekedés jelképének tekinthetünk, a bicikli. Eleinte csak játékszer, később a sportolók fényűzési cikkének tekintették, ma pedig meghódította az egész világot, ipart teremtett, ezreknek ad kenyeret, nélkülözhetetlen közlekedési eszköz lett s csak a balgák gúnyolódnak fölötte. Igen, a bicikli oly közlekedési eszköz, amelynek sem egyszerüségben, sem biztosságban és könnyü kezelésben, de tetszetős alakban sincsen párja. Nem kell neki sem abrak, sem lovász, sem istálló, csak egy ügyes, egészséges lovas és repül, mint a villám. Azért egyesültünk, uraim, hogy mint nemes sportot űzzük a biciklizés művészetét, mely üres óráinkban isteni élvezetet nyujt, acélositja izmainkat, tágitja tüdőnket. Kivánom egyletünk mai évfordulónapján, hogy ez a nemes sport továbbra is virágozzék és gyarapodjék az idők végtelenségéig. Bicikli-társaságunk éljen!

—

LÖVÉSZEK KIRÁLYDIJ-ÜNNEPÉN.

Kedves bajtársak! Tisztelt vendégek!

Szivből üdvözlöm önöket mai ünnepünkön, melyen egyletünk szokásához hiven a királydijjal tüntetjük ki a legjobb lövőt. Egy-

letünknek azonban nemcsak az a célja, hogy tagjainak és hozzátartozóinak örömet szerezzen, hanem egyletünk fennállása óta, örömmel kell beismernem, sohasem tévesztette szem elől egyletünk tulajdonképeni célját: a komoly férfiszellem fenntartását, a polgárok fegyverképességének ápolását és a haza jólétének emelését. Működjünk tovább is ebben a szellemben, hogy mi magunk ennek gyakorlásában tiszta örömet érezzünk, azok pedig, akik egyletünkön kivül állanak, hovatovább erősebb vonzalommal viseltessenek hozzá. Valódi bajtársi érzülettel arra törekedjünk, hogy lövészegyletünk egyre gyarapodjék, hogy egykor gyermekeink is ugyanebben a szabad szellemben léphessenek apáik örökébe. Isten éltesse lövészegyletünket! Isten éltesse a mai lövészkirályt. Éljenek!

—

TŰZOLTÓEGYLETBEN.

Uraim! Bajtársak!

Egyletünk alapitásának évforduló napját megünnepelni gyültünk össze e terembe. Ma is akad oltani valónk, csakhogy nem felebarátunk égő hajléka vagy egyéb tulajdona, hanem csak az önök égő szomjusága s remélem, hogy itt is, mint az már szokás és kötelesség a mi egyletünkben, az oltási müvelet programm szerint pontosan fog végbemenni. Ép-

pen azért mai ünnepünkön félretehetjük a komolyságot, amely gyakorlatainkon oly helyén van s a mohó sietséget, melylyel munkaközben el szoktunk járni, csendes higgadtsággal válthatjuk föl és ha máskor minden tüzoltónak becsületére válik, hogy az első legyen a helyszinen, ma az a kötelessége, hogy mindvégig kitartson s az utolsó legyen annál a tűznél, amelyet visszaemlékezés és bajtársi szeretet gyujtottak. Igen, a visszaemlékezés teremtette ezt a szép ünnepségünket. Emlékezzünk vissza szerény önérzettel arra a hű kötelességteljesitésre, arra a sok esetre, mikor semmi fáradságtól vissza nem rettenve, önzetlenül, csupán odaadó felebaráti szeretetből segitségére siettünk szorongatott, tehetetlen embertársainknak, bármily ranguak és pártállásuak voltak is. Maradjunk meg továbbra is ennél a szép elhatározásnál, védeni az emberi kéz munkáját az elemi erők ellen, maradjunk meg mindenkor a szigoru pártatlanságnál, mely egyletünk első törvénye és tegyenek mai évforduló ünnepünkön velem együtt fogadalmat, hogy igyekezetünket lehetőleg még fokozni fogjuk. Akkor biztosan kiérdemeljük minden polgártársunk köszönetét és városunk hatóságának támogatását, mely képviselőinek megjelenésével tisztelte meg egyletünket. Titeket pedig, tüzoltó társaim, szólitson most a jeladás helyetekre! Ragadjátok meg — nem a vizes csebret, hanem a telt poharat és össze-

koccintva kiáltsátok velem: Önkéntes tüzoltó egyletünk éljen!

—

TORNAÜNNEPÉLYRE.

Hölgyeim és uraim!

Örvendetes évfordulóra gyültünk ma itt egybe. Ma . . . éve alapitották tornaegyletünket s legalább is illő, hogy ezt a napot ünnepély keretében megüljük. Nem uj dolog, amit müvelünk. De legkevésbé rossz vagy istentelen cselekedet. Hiszen már a régi rómaiak első követelményül állitották fel minden ember elé, hogy egészséges lélek legyen egészséges testben. Már pedig mi mozditja elő jobban, mint a rendszeres tornazás! Az élet minden téren a testi ügyességnek és hajlékonyságnak bizonyos mértékét állitja fel főkövetelményül s ezért a testi mozgás után való vágy, bármily alakban jelentkezzék is, még minden időben érvényesült. Jól tudjuk, hogy a tornázás nemcsak egészséges sport, hanem hogy már ifjuságunkban fegyverképesekké tesz bennünket, testünket ügyessé, edzetté teszi s vidám, derült gondolatot ébreszt bennünk. Nem a nyujtón vagy a korláton akarunk ma mulatni, magasabb élvezet vár ma reánk. Vidámak akarunk lenni s csak azt kivánjuk, hogy a Teremtő tornaegyletünknek még sok ily évfordulóját engedje megérnünk. Éljen a tornászat! Éljenek a tornászok!

—

HADASTYÁNEGYLETEN.

Kedves bajtársak!

Ismét öregebb lett egyletünk egy esztendővel s ismét az a tiszteletreméltó kötelesség jutott osztályrészemül, hogy üdvözöljem önöket egyletünk alapitásának évfordulóján. Még mindig frissen él lelkünkben emléke azoknak a heves harcoknak, melyeket végig küzdöttünk s azoknak a nélkülözéseknek, melyeket szivesen tűrtünk a hazáért. A hű bajtársi kötelék egyre szorosabb lett. Bár vesztesége is volt egyletünknek, nem egy társunk tért meg őseihez, megfizetvén adóját a kérlelhetetlen időnek. Béke hamvaiknak! De uj tagtársak is beléptek és megujitották az esküt, melyet mint tényleges katonák tettek, azzal a szent elhatározással, hogy egyletünk célját minden erejükkel előmozditják. Bajtársak! Egy hadastyánegylet minden egyletek között az első helyet foglalja el! Ne feledjétek el ezt soha és legyetek mindig méltók reá, hogy egy ilyen egylet tagjai közé számitsanak benneteket. Éljen a mi felséges uralkodónk! Éljen a mi hadastyánegyletünk!

—

LÖVÉSZEGYLETBEN.

Tisztelt uraim!

Nem várok addig, mig azt mondják: „No, lőjjön!“, hanem arra vetemedem, hogy rögtönösen, csak ugy „kapásból“ egy kis szalvét

adjak a mi lövészegyletünknek. Csak egy kis szalvét, mert egy találó szónoki tüzeléshez nincs meg az ügyességem, amellett legföljebb az általános élcelődés „cégtáblája lennék és bakot lőnék.“ De meg ellentétbe helyezném magamat a lövészszokással, mert a lövésznek gyorsan kell fegyvert ragadnia s éppen a célba kell lőnie, ha találni akar, én pedig, tisztelt lövésztársak, el akarom találni az önök óhajtását, hogy lövészegyletünk mindenkor viruljon! A bátor lövésztestvérekre általában és minden egyes hű tagtársunkra külön emelem poharamat. Isten óvja lövészegyletünket, éljen!

—

BORKÓSTOLÓN.

Tisztelt uraim!

Tulajdonképpen e pince borainak megízlelése végett jöttünk ide, nem pedig azért, hogy ízelítőt kapjanak az én szónoki jártasságomból. Nos, a borkóstolás eredményét lényegesen befolyásolja az én szónoki próbálkozásom, mert ha a bor jósága engem föl nem lelkesített volna, aligha tudnék most szónokolni. Igen, uraim, csupa tiszta borokat ízleltünk, egyik sem volt zavaros, reméllhetőleg legalább az én beszédemről se fogják azt mondani, hogy zavaros. Egyébiránt azt se lehetne csodálni, ha zavaros volna, mert szemeim már kissé zavarosan látnak, hiszen alaposan meg-

ízleltük valamennyit. Ennek pedig legföljebb egy kis „spitz“ lesz a következménye, melyből holnap aligha válik „macskajaj“, mert ha kialusszuk magunkat, reggelre „kutyabajunk“ lesz. Azért, uraim, éljen a borkóstolás! Éljen a borgazda!

—

EGY ORVOS JUBILEUMÁRA

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Koszorut az érdemnek! Ha szószerint vennők ma ezt a közmondást, akkor a koszoruba fűzött babérból, melyet a jubilánsnak ma viselni kellene, egész babérerdő válnék. Tehát csak képletileg fonják tisztelőinek sok ezrei az érdem koszoruját feje körül, mely huszonöt év lefolyása alatt sohase fáradt el, hogy embertársai egészsége és életbentartása fölött őrködjék. Ha mindazok, akiket ön, tisztelt jubiláns, életben tartott e huszonöt év folyamán, ma éltetnék önt, bizonyára nem jutnék itt ma szóhoz, amit igen sajnálnék, mert szükségét érzem, hogy önnek szivemből szerencsét kivánjak a mai szép évfordulóhoz. Tartsa meg a Teremtő az ön fáradhatatlan szellemét, azt az erős kezet, mely annyi embertársának életét megmentette, még sokáig teljes erejében. Éljen!

—

EGY NYOMDÁSZ 25 ÉVES JUBILEUMÁRA.

Tisztelt vendégkoszoru!

Senki sem vonhatja kétségbe azokat a megbecsülhetetlen érdemeket, amelyeket a mi szeretve tisztelt jubilánsunk harmadfél évtized alatt embertársai felvilágositásának és a kultura terjesztésének terén szerzett. Nem vonhatja kétségbe senki, mert bárki elolvashatja az ön nyomtatványainak végtelen sorozatában. Mi is részt veszünk abban az önérzettel vegyes örömben, amely önt eltölti, ha visszatekint az eltelt évekre és az ezen idő alatt elért sikerekre. Ezek láttára most is fiatalos láz kell, hogy elfogja, mint annak idején, midőn ifju tetterőtől sarkalva megvetette üzletének alapját, melyet ernyedetlen kűzdelemmel sikerült felvirágoztatnia. Annyi szivből fakadt jó kivánság repül ma ide, hogy egy gyorssajtó se volna képes mind egyszerre kinyomtatni; annyi kéz nyul ön felé barátságos szoritásra, hogy ha valamennyit meg akarná szoritani, végre is egy kézszoritó gépről kellene gondoskodnia. Tekintettel arra, hogy toasztomat sok javitott kiadás fogja követni, azzal a kivánsággal zárom beszédemet, hogy a jubilánst az Uristen sokáig éltesse!

—

VENDÉGLŐSHÖZ EGY LAKÓJA.

Tisztelt vendégkoszoru! Hogy a mi tisztelt gazdánk jó vendéglős, azt ma a leghatározottabban bebizonyitotta, mert jól megvendégelt bennünket. Hogy azonban emberbarát is, azt azzal bizonyitja, hogy nekem egész éven át lakást ad. Én tehát szokva vagyok az ő szeretetreméltóságához s minthogy szokásaim rabja vagyok, sohasem kivánok másutt lakni, mert ahány ház, annyi szokás. Emelem tehát poharamat a mi közös vendéglősünk és szeretetreméltó felesége egészségére. Adja Isten, hogy még számos évekig jó erőben, egészségben és békés egyetértésben éljünk együtt valamennyien! A mi derék gazdáinkat az Isten éltesse!

—

VADÁSZLAKOMÁN.

Tisztelt vadásztársak! Miután ma már többszörösen öltem, kedvem támadt a változatosság kedvéért egyszer már ujra éltetni is, még pedig a mi nagyrabecsült vadász vendéglátónkat, akire poharamat emelem. De nem kivánom csupa tulhajtott vadászkedvből szent Hubertet segitségül hivni, sem a szemérmes Dianát nincs szándékomban idézni. Ennyi kilőtt Nimród láttára szégyenletében bizonyára elmenekülne s én az önök szemében bakot lőnék. De minek is szenteket és isteneket él-

tetni, akik tudvalevőleg halhatatlanok? Nem, az én képzelmem jelenleg földi vadászterületen vadászik. A mi vadász házigazdánkat köszöntöm fel, aki ma kiméletlenül s mégis oly kegyesen prédául dobta oda vadászterületét a mi töltényeinknek, aki ma bizonyára nem tévesztette el célját, hogy vendégeinek vig órákat szerezzen. Tisztelt vadásztársak, töltsék meg vadászpoharaikat és kiáltsák velem: A mi szeretetreméltó házigazdánkat az Uristen sokáig éltesse!

—

EGY TANITÓ ÖTVENÉVES JUBILEUMÁRA.

Tisztelt uraim! A tanitók, akik legdrágább kincsünknek, gyermekeinknek szellemét fejlesztik; akik az emberiség ideális javaival ajándékozzák meg őket, amelyen rozsda nem fog, mely meg nem vág, a tanitók teszik le jövőnk épületének alapkövét, az ő kezükbe van letéve hazánk boldogulásának sorsa. Ha fáradságuk jutalma már nemes hivatásuk tudatában rejlik is, mégis nagy elégtétel azoknak, akik tevékenységük elismerésére mintegy kötelezve érzik magukat, ha adott alkalommal irántuk való tiszteletüknek és elismerésüknek kifejezést adhatnak. De melyik pillanat volna alkalmasabb a hála kifejezésére, mint az az ünnep, amelyet mi ma itt, a mi szeretett jubilánsunk ötvenéves munkásságának szentelünk. Igen, tisztelt uraim, tisztelet-

teljes elismerésünk jeléül emeljünk kalapot az ősz férfiu előtt, aki két emberöltőn át vezetője volt a mi jövő nemzedékünknek, aki ezer meg ezer ifju szivbe hullatta ötven fáradságos éven keresztül minden szépnek, nemesnek és jónak magvát, aki szeretettel és odaadással ápolta a magyar ifjuság szellemét s rendületlenül egyengette Magyarország jobb jövőjének, boldogulásának utját. Engedje a Teremtő, hogy ünnepeltünk még számtalan évekig élvezhesse fárasztó munkásságának gyümölcsét és saját szemeivel láthassa, mint folytatják egykori tanitványai a magyar kultura épitését és tető alá juttatását annak a kulturának, amelynek alapkőletételénél ő is tevékeny részt vett. Az Uristen éltesse!

—

EGY FÉNYKÉPÉSZ JUBILEUMÁRA.

Tisztelt vendégkoszoru! Jólehet a mi tisztelt ünnepeltünk fényképész, mi, akik őt ma pályafutásának huszonötödik évfordulóján boldogan körülvesszük, még se tudunk ezen a tiszteletreméltó pályafutáson egyetlen árnyat fölfedezni. Mert üzletének alapitásakor „föltette" magában, hogy bárkit is „levesz", abban fogja keresni ambicióját, hogy mindenki „találva" érezze magát. Csak igy volt képes az emberiséget oly jelentékenyen „megsokszorositani" és egy sötét kamarából oly derülten mosolygó képeket elővarázsolni. S amint egész

életében értette a módját, hogyan kell „találni“, ezen a mai ünnepen is megtisztelő barátsága szivünkön talált bennünket. Hogy boldogsága fölött érzett örömünk hasonló az ő képeihez, arról éppen most nyujtok „megszótaló“ bizonyitékot. Hogy mekkora művész az ő szakmájában, mutatja az a csoport „kép“, melyet asztala körül ültettek, csupa mosolygó arcokból, melyek közül némelyik már „sokszorositva“ látja a világot maga körül. Minthogy azonban itt ma még bizonyára mások is kifejezést óhajtanak adni a jubiláns iránt érzett tiszteletüknek és barátságuknak, hát azzal a kivánsággal zárom be mondanivalóimat, hogy a Gondviselés retouchirozzon ki jövendő életének lemezéről minden árnyékot, amely családi boldogságát és kedélyének derüjét zavarhatná s müvészi hirneve napról-napra oly arányban növekedjék, mint képeinek száma. Éljen a jubiláns!

—

CUKRÁSZ JUBILEUMÁRA.

Tisztelt vendégkoszoru! Kevesen vannak a földön, akik büszke önérzettel állithatják, hogy sohasem szereztek embertársaiknak keserüséget. No hát a mi ünnepeltünk e kevesek közé tartozik, mert ő mindenkinek, aki vele érintkezett, aki csak hozzá belépett, megédesitette, ha nem is az életét, legalább a száját. Aki fáradtan, éhesen botlott be hozzá,

felüdülten, jóllakva távozott. Bárki szive hölgyének képletesen ki akarta fejezni érzelmeit, nála mindig közvetitőre talált, hogy szerelmi nyilatkozatát a legédesebb módon juttassa kifejezésre. E mai napon tehát az ő boldogitó és felüditő tevékenységénél fogva nemcsak őbenne ébrednek édes emlékek, ha megfutott pályájára visszatekint, hanem barátaiban és üzletfeleiben is. Ezért sokadmagammal szivemből s még többen gyomrukból kivánják, hogy tevékenységét még sokáig friss erőben, egészségben folytassa s az életet mindig csak édes oldaláról ismerje. A mi tisztelt jubilánsunkat az Uristen sokáig éltesse!

—

HÁZI BÁLON ÉS HÁZAVATÁSON.

HÖLGYEKRE BÁL ALKALMÁVAL.

Hölgyeim és uraim! Nem éppen hálátlan feladat volna itt, a könnyüszárnyu élvezet helyén, egy muzsát dicsőiteni, akinek szeretetreméltó közvetitésével már oly sok édes órát töltöttünk boldog mámorban, azt a muzsát, akinek a mai szép estét is köszönhetjük, Terpsichorét, a tánc muzsáját. De minek mennék a látható jelenből a láthatatlan multba, a muzsákhoz, akiknek léte különben is a regék országába tartozik. Ahelyett inkább a jelenlevő bájos táncosnőkhöz fordulok, Terpsichore

helyettesitőihez, akiké az érdem, hogy a mai mulatság sikerével mindenki meg van elégedve. Dejszen mit is érnének a bálok nők nélkül? Olyanok volnának, mint a virág illat nélkül, mint a nap fény nélkül, a rege tündér nélkül. Igen, a hölgyek nemcsak ennek a bálnak, hanem az egész földkerekségnek drága ékszerei, azért táncolunk mi férfiak mindig ugy az életben, ahogy a nők fütyölnek. Éljenek a mi szépeink! Éljenek a mi hölgyeink!

—

HÁZI BÁLON.

(Vendégeire a házigazda.)

Kedves vendégeim!

Szivélyesen üdvözlöm mindnyájukat szerény hajlékomban. Ha jóakaratomat egyenlő értékünek veszik a tettel és beérik azzal, amit jó szivvel nyujtok, akkor reménhetőleg a kellő hangulat nem fog elmaradni. Mindazáltal ne felejtsék el, hogy egy meghatározott célra gyültek ma ide, tudniillik ama zenével kisért és meghatározott időmértékhez kötött testi mozdulatok gyakorlására, amit a „tánc“ szóval szoktak megjelölni. Kedves vendégeim, az élet nemcsak álom, hanem tánc is és aki a legszorgalmasabban áldoz neki, váljék egészségére! Ne feledjék, hogy a táncnak eredetileg igen fontos szerepe volt a nyilvános életben, mert a nemzeti ünnepek emelésére szolgált és

az isteni tisztelet részeül tartották. Ha ez a vallásgyakorlat megváltozása folytán ma másként van, efölött nincs mit sajnálkoznunk. sőt örülnünk kell rajta, hogy a tánc eredeti komoly jellegéből kivetkőzve, most egy kedves házibarátunk, egy kellemes társalkodónk és gondűzőnk lett, akinek néhány órára szivesen átengedjük magunkat. Azért táncoljanak vidáman, kedves vendégeim! Bármily különbözők is az önök ízlése a tánc terén, gondoskodtam róla, hogy mindenki meg legyen elégedve. Mindenki járja azt a táncot, amelyet kedvel. Táncoljon és ne bujjék el a sarokba. Tehát tessék angazsálni az első négyesre!

—

HÖLGYEKRE.

Tisztelt hölgyeim és uraim! Ami a mag a héjban s a csillag az égen, ami a főváros az országban s a gyémánt a gyürüben, ami a virágnak illata s a bor a kántornak, ami a breviárium a barátnak s a rugó az órában, a napfény a természetben, ami a vizesés a hegységben, a fogadás a lóversenyen s ami a fülemile a ligetben, a legszebb virág a bokrétában, kimondom gondolkozás nélkül: az ez ünnepély fénye, a gyönyörü hölgykoszoru! Aki ezt kétségbe merné vonni, az jól teszi, ha mélységesen hallgat. Önök többiek azonban kiáltsák velem: Éljenek a hölgyek!

—

GÁRDEDÁMOKRA.

Hölgyeim és uraim!

Sok bájos táncosnőt látok fáradhatatlanul keringőzve, amint futtában elrabolják a táncosok szivét és sok ifju és korosabb urat látok boldogságtól ragyogó arccal, akiket ugy csal magához a tánc gyönyöre, mint lepkéket a lámpafény. De minden örömünk mellett is előtérbe lép az az egy elvitázhatatlan tény, hogy valamennyi táncoló tündérünket nélkülöznünk kellene, ha nem volnának itt a mamák! Ha a mamák csöndes megelégedéssel, leányaik javára le nem mondanának a tánc élvezetéről s be nem érnék azzal, hogy távolról nézhessék. Mert egy anyasziv már gyorsabban dobog, akár csak saját boldogságáról volna szó, ha boldogan keringőzni látja gyermekeit. Tehát éljenek az anyák!

—

TÁNCVIZSGÁN.

(Tánctanitóra.)

Kedves táncosnők és táncosok!

Tisztelt bálanyák és vendégek!

Táncolva menni át az életen, ez minden halandó vágya, mert a tánc egyértelmü az örömmel, gyönyörrel és jókedvvel. Minthogy azonban nem áll módunkban szakadatlanul táncolnunk, hálát adunk Istennek már egy

óráért is, amelyet nekünk erre a szép célra átenged. És ez az óra, az általánosan kedvelt táncóra szolgál nekem alkalmul, hogy önöknek néhány szóval alkalmatlankodjam. A táncórák, amelyeket a mi tisztelt tánctanitónktól veszünk, épp oly tanulságosak, mint gyönyörködtetők s azt hiszem, valamennyi tanulótársnőm és tanulótársam szivéből beszélek, ha azt állitom, hogy ezek a táncórák — főleg egy ilyen tánctanitó mellett — sokáig fognak kedves emlékünkben maradni. Ez kényszerít, hogy mai táncvizsgánkon a mi tánctanitónknak, aki oly pompásan össze tudta kötni számunkra a kellemeset a hasznossal, fáradságáért forró köszönetet mondjak és őt arra kérjem, tartson meg bennünket jó emlékében. Ami bennünket illet, igyekezni fogunk a mi tisztelt tanitónknak minden kinálkozó alkalommal becsületet szerezni. Örömmel emelem poharamat a mi derék tánctanitónkra. Éljen!

—

HÁZIASSZONYRA.

Hölgyeim és uraim!

Egy vendégszerető ház vendégei vagyunk ma, melynek fejéről, anélkül, hogy kisebbiteni akarnám, ki kell jelentenem, hogy ma csak a második helvet foglalja el. A férfinak ki kell lépnie a külvilágba. Az ő hivatása künn fáradni, dolgozni; bent azonban a szemérmes háziasszony parancsol, az ő gyönge kezei ren-

dezkednek, ő készíti férjének az otthonát, hogy jól érezze magát, ha napi munkája és fáradalmai után hazatér otthonába, mely neki valóban, mint a zsoltár mondja, az ő vára, olyan hely, ahol kipihenheti magát, szerető kéztől óva, önzetlen odaadással ápolva. Mi is megéreztük ma ebben a vendégszerető hajlékban a háziasszony gyöngéd intézkedését, a meghitt háziasságnak reánk gyakorolt egész varázsát és igy legalább is kötelességünk, hogy e ház urnőjének ezért szivünk mélyéből köszönetet mondjunk. A mi háziasszonyunkat, e ház drága kincsét, az Uristen sokáig éltesse!

—

A FÉRFIAKRA.

(Elmondja egy nő.)

Tisztelt vendégkoszorú!

Az imént nem csekély örömünkre elismerő szavak hangzottak el itt a nőkre; mi azonban nem vagyunk ahhoz szokva, hogy ajándékot elfogadjunk, hanem hogy visszaadjuk a férfiaknak a kölcsönt, velük fogok most itt foglalkozni. Nem egyesekről, hanem a férfinemről általában mondanék egyet-mást. Bárha gyakran igának nevezik a házasságot és értenek hozzá, hogyan kell bennünket bosszantani — nekünk mégis kedvesek! És rossz kedvvel jönnek haza s rajtunk töltik ki haragjukat, bár nem gyakran, csak hétszer egy héten —

ez mind semmi! Azért ők mégis kedvesek nekünk! Vagy ha nem tetszik nekik a kalapunk, ha fukarkodnak a konyhapénzzel, zsörtölődők, bogarasak s nem tudom még micsodásak? Mit árt mindez? Azért mégis kedvesek nekünk! Ők a teremtés urai, ezt nem tudjuk elvitatni s azok is fognak maradni! Ezekre, a teremtés uraira emelem poharamat. Éljenek a kedves férfiak!

—

A FÉRFIAKRA.

(Elmondja egy nő.)

Tisztelt vendégek!

A férfiak büszkén nevezik magukat a teremtés urainak, de viselhetnék-e ezt a nevet, ha mi nem volnánk olyan gyöngék? Ha nem volna olyan bárány-türelmünk — az angyalokról nem is szólok — s lépten-nyomon nem tanusitanánk annyi elnézést irányukban? Mit is jelent hát az: „erős nem"? Szinte restellem kimondani: semmi egyebet, csak azt, hogy valamennyien tetőtől-talpig csupa gyöngeségből állanak! Férfi az, aki bátran és merészen ki akarja emelni sarkaiból a világot s már egyetlen női tekintettől lelke mélyéig összerezzen? Férfi az, aki bennünket felülmulni merészkedett s minden büszkesége mellett nem átall bennünket, asszonyokat, a tenyerén hordani? Férfi az, aki emelt fővel hagyja el a családi tűzhelyet s későn, hajnal felé, haris-

nyában jön haza? S azt hozza fel mentségül, azért tette, hogy ne zavarja az asszonyt. Hogy is ne! a gyöngeség, a félelem vitte rá! Mi nem hagyjuk magunkat lóvá tenni! De félre a tréfával! Bevett szokás, hogy a férfiak az erős nemnek nevezik magukat. Azért mi asszonyok most az egyszer ismerjük el ezt a jogukat! És ha ravaszok vagyunk, hát engedünk. Hiszen ez a mi fortélyunk — nem kötelességünk — az életben. Éljenek a férfiak!

—

TÁRSASÁGBAN.

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Bizonyára egyikünk se álmodta volna, hogy ma ilyen kedves társaságban oly kellemes órákat fogunk tölteni. Azaz hogy egy kissé mégis gyanitottam, mert midőn ma reggel kiléptem a házból, egy bájos fiatal leány ment el mellettem. Ezt jó jelnek vettem, de örömmel kell megvallanom, hogy a siker legmerészebb várakozásomat is messze felülmulta. Mintha ma a jó szerencse maga vállalta volna magára a mulatság rendezői szerepét. Mindenfelől, egyik sem tudván a másikról, itt gyültünk össze, üdvözöltük egymást, leültünk és — alkalmunk nyilt, hogy a legkellemesebb órákat töltsük együtt. Minthogy azonban oly vidám hangulatban vagyunk itt együtt, inditványozom, hogy az általános hangulatot tánc-

cal kellene megkoronázni. Hiszen annyi művész és művésznő van közöttünk, hogy mindegyik szivesen fog egyszer a zongorához ülni és közben egy tourt táncolni. Föl tehát csárdásra!

—

HÖLGYEKRE.

Hölgyeim és uraim!

Nincsen rózsa tövis nélkül, — mondja a közmondás. A töviseket azonban szivesen eltűrjük a rózsák kedvéért. Mert milyen volna a virágos kert rózsa nélkül? Akár csak a ház asszony nélkül. Hiszen ami csak szép van a földön: gyönyörüség, öröm, szerencse, nyugalom és egészség, azt mind egy hű nő szerezheti meg a férfinak. S ha beteg, az asszony meggyógyitja; lelki gyötrelmeit is gyönyörré tudja változtatni. A paradicsomban bizonyára kellemes volt a tartózkodás, de milyen lett volna ott az élet Éva nélkül? Sok szép dolog van a világon: tekintély, tisztelet, szerencse, pénz; mégis mindezeknél többet ér egy halandónak, ha egy nő szeméből olvashatja ki, amit nem mer tőle megkérdezni. A nőkre emelem poharamat, a hajadonokra és férjesekre! Ők a teremtés koronája! Éljenek soká!

—

UGYANAZ.

Hölgyeim és uraim!

Ha egy milliót kínálnának érte, csak hogy hálaképen kiméljem meg önöket beszédemtől, én bizony zsebrevágnám a milliót, szabályszerü nyugtát is kiállitanék róla. — De hallgatni? Ilyenkor? Nem, azt nem kivánhatják tőlem! Hogy viselhetném el, hogy ahol csupa vidám lelket látok magam körül, ajkaim némaságra legyenek kárhoztatva? Mint a hölgyek barátja, hogyan vehetnék erőt magamon, hogy mikor annyi bájos hölgy van együtt, ne zengjek dicshimnuszt rájuk? Nem, ma este senki sem tehet lakatot a számra, hogy az élet legszebb álmát, a nővilágot fel ne köszöntsem. Mert be kell ismernem, hogy életünk legdrágább kincse a nő. Mi volna az élet nők nélkül? Fénytelen, borus nap, száraz galy, fa levél nélkül, sótalan ebéd. Azért tehát éltetem a hölgyeket kor-, vallás- és hajszinkülönbség nélkül. Éljenek, amig bennünket boldogitanak!

—

UJ LAKÁS AVATÁSÁN.

Tisztelt hölgyeim és uraim! Nem a tér, amelyben vagyunk, teheti többé vagy kevésbbé kellemessé az ott tartózkodást, hanem az eleven szellem, amely ott uralkodik, a szellem, melynek bélyegét a benne lakók ráütik, adja meg azt az érzést, amely eltölt bennünket. A

legkisebb kunyhó is át lehet hatva ettől az otthonosság szellemétől s menyországgá változhatik és a legpompásabb palota is telitve lehet attól a hűvös, nem tudom mitől, mely elfog és lehűt bennünket, ott, ahol az otthont nem járja át szivélyesség. Csak ahol a szeretetreméltóság, szivélyesség, a helyiség lakóinak nemes, finom érzéke azonosul vele, ahol tehát ugyszólván a lakók szelleme átragad a falakra, csak ott találhatunk valódi otthonos jóérzést. S minthogy ebben az uj hajlékban is föltalálni hittük azt a szivélyességet, szeretetreméltóságot és jóságot, melylyel ennek mostani lakóiban oly gyakran találkoztunk előbbi otthonukban, s minthogy szivünk mélyéből szerencsét akarunk kivánni az uj otthonban azoknak, akik oly gyakran vendégszeretőleg fogadtak bennünket régi otthonukban, azért siettünk ide mindannyian boldogan az uj lakás felavatására és kivánjuk, hogy ezen uj otthon is egy régi kedvelt otthonná váljék, amelyben sok boldog órát és évet éljenek, miközben mi is még gyakran, szivesen látott, vidám vendégei lehessünk. Erre üritem poharamat. A mi tisztelt házigazdáinkat és uj otthonukat az Isten éltesse!

—

HÁZAVATÁSON.

Tisztelt hölgyeim és uraim! Szinte visszaképzelem magamat a mesék korába s kísértetbe jövök, hogy tündérekbe és varázslókba higyjek, ha ezt a pompás épületet látom, melynek ünnepélyes felavatására hivott meg bennünket a szeretetreméltó házigazda. Néhány hónappal ezelőtt még csak épülőben volt ez a minden kényelemmel ellátott ház s ma már itt áll, kivül-belül teljesen készen, mintha valóban valami mesebeli királyfi keltette volna életre. Igen, megvalósultak a mesék, melyeket oly feszült figyelemmel hallgattunk gyermekkorunkban, csupán azzal a különbséggel, hogy már nem légvárak és tündérkastélyok, hogy nem tündérek és varázslók, akik a csodákat müvelik, hanem századunk vivmányai, az emberek találékony szelleme foglalja el helyüket. Alig érlelődött meg a törekvő ember elhatározása, hogy saját tüzhelyet épit magának, a gondolat már is formát ölt s a forma varázserővel, gyorsan életre kelt s már itt is áll a büszke, müvészies, égbetörő épület, melynek felavató ünnepére gyültünk ide a vendégszerető házigazda meghivására. Adja az Ég, hogy kedves lakói mindig boldog órákat töltsenek benne. Legyen ez a hajlék egy mindig terjeszkedő, tekintélyes nemzetség székhelye. Honoljon mindenkor öröm és megelégedés e békés falak között!

TEKÉZŐ ÜNNEPÉLYEN.

Uraim! Engedjék meg tisztelt *tekéző* társaim, hogy minden *teketória* nélkül pár percre *megállítsam* az önök kedélyes párbeszédeit, hogy kerülve minden fölösleges *szódobálást,* tekepályánk mai megnyitásán pár szóval üdvözöljem önöket. Nem mervén ugyan állítani, hogy szavaim, melyeket minden készület és *célzás* nélkül, csak amúgy *mezitláb dobok* önök elé, egyiket-másikat *telibe találják,* bár az sem volna csoda, tekintve, hogy már kora délután óta jó pár pohár sör és bor gurult le torkomon; de nem mellőzhetem szó nélkül azt a maliciát, melyet egy társaságunkon kivül álló, helyesebben mondva: függő konkurrens az imént *kilencet ütött.* De tartok tőle, hogy ha tovább is beszélek, utoljára letérek a sima pályáról, azért nem sokat *vándlizom,* hanem egyenesen önök közé *dobom* azt az óhajtásomat, hogy valahányszor a halál golyója valamelyikünket célba talál venni, mindig *lyukat* üssön, más szóval az Uristen önöket sokáig éltesse!

—

HÁZSZENTELÉSRE.

Tisztelt vendégkoszoru!

N. barátunk elhagyta régi házát, hogy ebben az uj szép otthonban éljen ezután. Bizonyára mi is visszagondolunk barátunkkal

azokra az órákra, napokra és évekre, amelyeket a régi házban töltöttünk, akár vidámak, akár szomoruak voltak és szivünk mélyéből kivánjuk, hogy Fortuna az uj küszöböt is gyakran átlépje és áldást szórjon bőségszarujából az uj ház lakóira. Nincs meg az a képességünk, hogy a jövőbe pillanthassunk; de él bennünk a remény, az isteni gondviselés e legszebb ajándéka, mely feljogosit bennünket, hogy barátunknak uj otthonában jó kivánságokkal kedveskedjünk. Csak azt kivánom az én N. barátomnak és családjának, hogy a szeretet napja sohase áldozzon le az uj házban, hogy egyetértés, megelégedés és öröm állandó lakást vegyen benne, a szükség és harag pedig távol maradjon az uj háztól! Az uj ház lakóit az Uristen éltesse!

—

GYÁR-ZÁRKŐLETÉTEL ÜNNEPÉN.

Kedves dolgozótársaim!

Örömmel üdvözlöm önöket ebben az uj helyiségben, hogy ennek a szép épületnek zárkőletételét ősi szokás szerint velem együtt megünnepeljék. Egynek érzem magamat önökkel, midőn kimondom, hogy ebbe a zárókőbe tömöritjük mindazon kivánságokat, amelyeket az uj házra vonatkozólag szivünkbe zárunk. A munkának legyen e ház szentelve és önökben mindnyájukban a munka megtestesülését látom. Önök alkotnak munkaadójukkal egy

teljes egészet. Az önök kivánnságai tehát az én kivánságaim is, az enyimek az önöké s valamennyi oda lyukad ki, hogy ez a hely, melyet a munka hozott létre, még sokáig fönnálljon a mi számunkra. Midőn önöknek mindnyájuknak köszönetet mondok támogatásukért és hozzám való hű ragaszkodásukért, köszönetet mondok egyuttal a mester uraknak, akiket nagyrabecsülök. Adja Isten, hogy mindnyájan a jövőben is hiven összetartsunk, mert tudjuk, hogy csak egyetértés képes egy vállalatot fönntartani és továbbfejleszteni. Tehát beillesztem a zárókövet az épületbe. Legyen vele a szerencse tartósan betáblázva erre az épületre, nyerjen minden szögletében tanyát összeférés, kitartás és pontosság és áradjon be minden ajtón és ablakon Isten áldása. Legyen az egész épület a munkaadó és munkások közti összhangnak büszke emlékmüve. Isten éltesse vállalatunkat és derék munkásait. Éljenek!

—

KERESZTELŐRE.

Tisztelt uraim és hölgyeim!

Kevés olyan örömteljes nap van egy boldog házaspár életében, mint mikor a gólya leszáll a házukra és egy egészséges szép gyermekkel ajándékozza meg a boldog szülőket. Ily alkalom hozott bennünket ma ebbe a mindnyájunktól szeretve tisztelt uri családba, hogy a család uj sarjának keresztelőjén mi is

kivegyük részünket a boldog szülők öröméből. Poharamat emelem a mai nap hősére, az ujszülött kis honpolgárra s kivánom, hogy szüleinek továbbra is mindig oly örömük teljék az ő látásán, mint amily örömmel üdvözölték világra jövetelekor. A szerencse kisérje minden lépését s érdemelje ki polgártársainak tiszteletét, szeretetét épp oly mértékben, mint a mi tisztelt barátunk, aki apai büszkeséggel legelteti rajta szemeit. Adja Isten, hogy élete fogytáig mindenkor büszke lehessen rá. Éljen az uj honpolgár! Éljenek az ujszülöttel együtt a boldogságtól ujjászületett szülők!

—

UGYANAZ.

Tisztelt vendégkoszoru!

Nem először s remélhetőleg nem is utoljára gyüjtött össze bennünket e vendégszerető házba a gólya vidám keleplése; de mint ezelőtt, most is örömmel vettünk róla tudomást, hogy a derék N. család fája ujra gyarapodott egy uj hajtással. Mert régóta ismerjük a család köztiszteletben álló fejét s minthogy a közmondás szerint az alma nem esik messze fájától, joggal föltehetjük, hogy az ujszülött is éppen oly szeretetreméltó, munkás tagja lesz társadalmunknak, mint az édes atyja. Teljék benne szüleinek mindig olyan örömük, mint most, és ha majd évtizedek mulva életük napja al-

konyodni készül, találják föl benne biztos támaszukat, gyöngéd ápolójukat. Isten éltesse a boldog szülőket s velük együtt az ujszülöttet! Éljenek!

—

UGYANAZ.

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!

Ez örvendetes családi ünnepélyen, melynak részesei vagyunk, ujra csalhatatlan bizonyitékát látom annak a nagy rokonszenvnek, melyben a mi kedves barátunkat az egész város társadalma részesiti. Most is itt van városunk szine-java, hogy kifejezést adjon jelenlétével annak az általános örömnek, hogy barátunk boldog házasságát egy egészséges fiuval (leánynyal) áldotta meg az Ég. Ez alkalomból mindnyájunk nevében tiszta szivemből kivánom, engedje a Mindenható, hogy az ujszülött testi és szellemi erőben gyarapodva, a legteljesebb mértékben feleljen meg annak a várakozásnak, amelyet jelenleg szülei hozzá fűznek, hogy hasznos polgára legyen hazájának, munkás tagja a közéletnek és minden tekintetben méltó utóda annak a tiszteletreméltó családnak, amelyből sarjadzott. Az ujszülöttet kedves szüleivel együtt az Uristen sokáig éltesse!

—

UGYANAZ.

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Eljöttünk ide, hogy jelen legyünk a legszebb családi ünnepen, amely egy boldog frigyet megpecsétel s a házasság szent kötelékét még szorosabbra fűzi. S midőn inditva érzem magamat, hogy e szép ünnepen felszólaljak, ezt nem csupán bevett szokásból teszem, hanem annál a mély tisztelet és szoros baráti viszonynál fogva, melylyel ezen uri család iránt viseltetem. Tiszta szivemből kivánom, hogy az én tisztelt barátomnak és neje őnagyságának adjon a Teremtő hosszu életet, hogy hosszu ideig gyönyörködhessenek az ujszülöttnek testi és szellemi fejlődésében, amint fokról-fokra feljebb halad azon a pályán, amelyet élete céljául választott s őseitől örökölt nevét még tiszteltebbé, még jobb hangzásuvá teszi. Éljen az ujszülött kedves szüleinek örömére, hazájának javára!

—

UGYANAZ.

Tisztelt hölgyeim és uraim!

E kedves család legbizalmasabb barátai ülik körül az asztalt, melynek központja e pillanatban az a csöpp jószág, az a kis zsarnok, aki tegnap óta magához ragadta az uralmat s azóta ur és cseléd, szomszéd és látogató, jó barátok figyelme mind feléje irányul, mind-

nyájan az ő kedvét keresik, óhajának igyekeznek eleget tenni, őt féltik, óvják a szellő lebbenésétől, a napsugár bántó fényétől, a légy dongásának zajától. Ő azonban, mint valódi szuverén, aki teljes tudatában van korlátlan hatalmának, nem törődik vele, hogy alattvalói ébren vannak-e vagy mély álomba merültek, éhesek vagy fáradtak, nem tűr ellentmondást, hanem jogait követeli, még pedig azonnal. S még sem zugolódik e zsarnokság ellen senki, mert szívesen, örömmel hordozza ezt az igát, mert észre sem veszi, hogy alkalmatlan. Azt hiszem, e pillanatban mindnyájunk szíve egyet érez, ugyanegy kívánsággal van tele: hogy ezt a kis zsarnokot az Uristen sokáig éltesse, hogy felcseperedve uralkodójának engedelmes alattvalója, hazájának hű polgára, szüleinek hálás tisztelője és öregségükben biztos támasza legyen. Sokáig éljen!

—

UGYANAZ.

Tisztelt hölgyeim és uraim!

A mi kedves házigazdánkat oly ajándékkal örvendeztette meg a Mindenható, amelynél nincs értékesebb a földön: egy miniatur példánya önmagának. Az ő tiszteletére jöttünk ide, félretéve az etikettet. Mi, a nálánál sokkalta idősebbek, jöttünk hozzá a legfiatalabbhoz s még azt se várjuk tőle, hogy az etikette

szabta határidőn belül visszaadja nekünk a látogatást. Mégis eljöttünk, mert tanui akartunk lenni a mi kedves cimboránk, a boldog apa és kedves neje őnagysága családi boldogságának. Adja a Teremtő, hogy még többször is legyen alkalmunk ily örvendetes körülmények között átlépni e ház küszöbét. Isten éltesse az ujdonsült szülőket az ujszülött csemetével egyetemben számtalan évekig!

—

UGYANAZ.

Tisztelt hölgyeim és uraim!

A legtöbb szülő fokozottabb örömmel üdvözli az ujszülött fiugyermeket a leánygyermeknél. Sőt a kinai törvények egyenesen feljogositják a szülőket, hogy az ujszülött leánygyermekkel ugy bánhassanak, mint nálunk szokás a fölös számu kis macskákkal. Ezt ott a nehéz megélhetési viszonyok teszik nem ugyan indokolttá, hanem menthetővé. Bár a gólya ezuttal ide is leánykát hozott, a szülők arcán még se látom semmi nyomát a csalódásnak. Mert jól tudják, hogy egy jólelkü, szelid leány nagyot könnyit a háztartás terhén az édes anyának. Ártatlan vidámságával pedig sok gondfelhőt elűz az édesapa homlokáról. Hogy tehát valóságos védangyala, áldása legyen a háznak, ahoz nem is hiányzik egyéb, mint hogy az Uristen tartsa meg egészségben a szü-

lőkkel egyetemben az ő örömükre, boldogitásukra. Éljen!

—

UGYANAZ.

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Az a mindnyájunknak örvendetes alkalom hozott bennünket ebbe a kedves családi körbe, hogy résztvegyünk a mi szeretetreméltó N. barátunk örömében s vele együtt mi is gyönyörködhessünk a családfáján fakadt szép uj bimbó látványán. Mert csak akkor teljes a családi boldogság, ha a szülők keblükre ölelhetik szerelmük zálogát, melynél nincs szorosabb kapocs a házasfelek között. Ily boldogság láttára lehetetlen ki nem öntenem jó kivánataimnak bőségszaruját. De nem akarom önöket, tisztelt hölgyeim és uraim, jókivánságaimnak hosszas elsorolásával untatni, hanem a lehető legkevesebb szóba foglalva, tömören kifejezve csak azt mondom: legyen minden tekintetben olyan, mint az édes apja! Isten éltesse, fejlessze testét, szellemét nagyra a haza javára s szüleinek, barátainak boldogságára. Éljen!

—

UGYANAZ.

Hölgyeim és uraim!

Oly öröm érte a ház urát, a mi szeretve tisztelt barátunkat, mely teljessé tette családi boldogságát. Mert anélkül üres, céltalan lett

volna földi élete. Most azonban már van, kiért küzdeni, dolgozni van kiért élni. S örömmel küzd, örömmel dolgozik minden apa abban a boldog reményben, hogy fáradsága egykoron megtermi gyümölcsét, mert gyermekében derék honpolgárt (honleányt) nevel a hazának. Adja Isten, hogy a legteljesebb mértékben valósuljanak meg reményei s élete alkonyán megelégedéssel tekinthessen végig családján, őt körülrajongó unokáin, akik gyöngéd szeretettel fizetnek azokért a gondokért, azért a fáradságért, amelylyel gyermekét fölnevelte. Emelem poharamat a boldog szülőkre és az ujszülöttre. Éljenek soká!

—

UGYANAZ.

Tisztelt uraim és hölgyeim!

Ha két egymásért dobogó, egymást megértő sziv egymásra talál, meg van vetve alapja annak a szent érzelemnek, amelyen a házasság boldogsága épül. Ez a boldogság azonban ahoz az épülethez hasonlit, melynek állanak ugyan már falai, de nincsen még fedele. Ez a fedél, a házas élet boldogságának betetőzése a gyermek. Egy ilyen zárkőletételt ünnepelünk itt most, mely a mi általánosan tisztelt N. barátunk családi boldogságát tetőzi be, akinek mindnyájunk nevében igaz szivemből kivánom, hogy az ujszülöttben találja meg legszebb reményeinek teljesülését, érje meg friss egész-

ségben szárnyrakelését s élvezze azt az apai örömöt és büszkeséget, hogy fia méltó őseihez, akiknek jóhirnevét és családi hagyományait sértetlenül megőrzi, sőt minden erejével arra törekszik, hogy apái nevét még tiszteltebbé, még ragyogóbbá tegye. Adja Isten, hogy minden tekintetben apja nyomdokaiba lépjen. Éljen!

—

UGYANAZ.

Uraim és hölgyeim!

Nem csoda, hogy olyan közbecsülésnek és közszeretetnek örvend a mi N. barátunk, hiszen önzetlen barátságával, páratlan vendégszeretetével, gyengéd jó szivével és lekötelező modorával mindenkit elbájol és lebilincsel. Sőt nemcsak a mi rokonszenvünket nyerte meg, hanem még a gólyával is jó lábon áll. Különben alig örvendeztette volna meg olyan becses ajándékkal, melyre már olyan régen vágyott. Mert lehetne-e nagyobb öröme egy apának, mint mikor a saját testének, lelkének, egész lényének mintegy uj miniatür kiadását szemlélheti? Adja az Isten hogy az ujszülött ne essen messze a fájától, hanem egykoron épp olyan általánosan tisztelt férfiu legyen, mint az édesapja! Éljen sokáig!

—

UGYANAZ.

(Az apa a vendégeihez.)

Uraim és hölgyeim!

Nagy megtiszteltetés és még nagyobb öröm reám nézve, hogy önöket ma vendégeimül üdvözölhetem s hálás köszönetemet fejezem ki szives megjelenésükért. De nemcsak boldog, hanem büszke is vagyok, büszke elsőszülöttemre, fiamra, családfám fenntartójára. Tulajdonképpen fiamnak volna feladata itt most önöket felköszönteni, minthogy azonban az udvariasság követelményeivel még nincsen tisztában, sőt egyáltalában nincsen még tisztában, már bele kell önöknek abba nyugodniok, hogy én helyettesitsem. Ha az önök derült arcát látom itt magam körül, akkor nem aggódom fiam jövőjeért. Hiszen fejlődnie kell, ha mindenki egy szivvel-lélekkel fejlődését kivánja, mert ahol hű szeretet veti el kivánságait, ott pompás aratás igérkezik, mely ezerszeres magot hoz. Tehát még egyszer szivélyesen üdvözlöm önöket házamban s fogadják szivesen, amit szivesen adok. S ha a szomszéd szobából esetleg érthetetlen hangokat hallanának, meg ne ijedjenek: az ujszülött beszéde, az *én* fiamé, aki önöknek a maga módja szerint akar köszönetet mondani. Én azonban mint büszke, ujdonsült apa, szivem mélyéből kivánom, hogy az Isten mindnyájukat, kivált a keresztszülőket sokáig éltesse!

UGYANAZ.

(Válasz.)

Hölgyeim és uraim!

A jó kívánságok, amelyekkel fiam (leányom) születése alkalmából az ujszülöttet, szeretett nőmet és engem szivesek voltak barátaim elhalmozni, mélyen meghatottak. Nem vagyok képes szavakba önteni azokat az érzelmeket, amelyek e rövid idő alatt szivemben felhalmozódtak. Csupán azt kívánom önöknek, adja az Ég, hogy önök is mielőbb érezzék azt a szent és magasztos érzelmet, melyet az apaság tudata fakaszt az ember szivében. Isten áldja meg mindnyájukat és tartsanak meg továbbra is odaadó barátságukban, melyre mindenkor büszke leszek. Éljenek!

—

KERESZTELŐN.

(Válasz.)

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Csak ma, fiam (leányom) keresztelése alkalmával tudtam meg, mennyi jóakaróm és barátom van, akik mindannyian fölkerestek bennünket, hogy ez örvendetes családi eseményhez kifejezzék jó kívánataikat. Midőn az önzetlen barátságnak, a rokonszenvnek e spontán megnyilvánulásáért őszinte köszönetet mondok, arra kérem mindnyájukat, hogy

szives barátságukat, amelyről ma oly örvendetes tanuságot tettek, továbbra is tartsák fenn irányunkban. Az itt elhangzott szép beszédek után, amelyek rendkivül jól estek szivemnek, engedjék meg, hogy egyszerü szavakba foglalva röviden én is kifejezést adjak érzelmeimnek és poharamat az én kedves vendégeim egészségére üritve azt kiálthassam, hogy őket az Uristen sokáig éltesse!

—

UGYANAZ.
(Válasz.)

Tisztelt uraim és hölgyeim!

Midőn a Teremtő megengedte érnem azt az örömet, hogy most már van, kiért fáradjak, akiért éljek, aki halálom után is fenntartja nevemet, fokozza örömömet, jóbarátaimtól látom magamat körülvéve, akik eljöttek, hogy kifejezést adjanak annak, hogy most is velem éreznek. Hálás köszönetemet fejezem ki barátságukért, együttérzésükért s kérem önöket, hogy megtisztelő barátságukat, rokonszenvüket a jövőben se vonják meg tőlünk. Isten éltesse önöket!

—

KIS LEÁNY KERESZTELŐJÉN.

Tisztelt vendégkoszoru! Akik engem ismernek, tudják, hogy barátja vagyok a hölgyeknek, kiváltképpen a fiatal hölgyeknek, azért remélhetőleg senki sem fog rajta ebben a társaságban csodálkozni, hogyha ma a ház legifjabb hölgyével tüntetően foglalkozom. Anélkül, hogy bókolnom kellene, megállapithatom, mert volt már alkalmam első pillanatban észrevenni, hogy kedvességgel és szépséggel már is dicsekedhetik. Ki is merné ezt egy rózsás arcu, fiatal teremtésnél kétségbevonni? Továbbá okosságnak és szellemességnek sincsen hijával, hiszen máskülönben hogyan válhatnék egy ily nagy, lelkes ünnepi közönség központjává? Hogy énekmüvészi tehetséggel is meg van áldva, arról ma már nekünk kiáltó bizonyságot tett. Erre a Gondviseléstől gazdagon megáldott ifju hölgyre üritem poharamat s kivánom, hogy holtig birtokában maradjon veleszületett szerencséjének és növekedjék olyan bájos kis tündérré, aki érti a módját, hogyan kell kedvességgel mindenkit elbájolni. Éljen az ujszülött!

—

ELJEGYZÉSRE.

(Nagybácsi a jegyesekhez.)

Tisztelt vendégkoszoru!

Mindig kellemes feladat egy öreg nagybácsira, ujonnan eljegyzett hugát és uj öccsét eljegyzésük alkalmából felköszönteni Hiszen

mint öreg nagybácsi gyakran volt alkalmam valami okból felköszöntőt mondani s én szívesen is teszem; de őszintén megvallom, a mátkásokra mondok mindig legszivesebben felköszöntőt. Az ember röviden fejezheti ki magát s mégis megértik. Bármit állíthat anélkül, hogy ellentmondásra találna. Eljegyzés napján mindenki vidám, mindent meghallgatnak, amit mondanak, mert az ezen napon korlátlanul uralkodó szerelem mindent rózsaszinre fest. Azért a lehető legnagyobb rövidséggel kívánom a jegyeseknek, hogy az általuk kötött szerelmi frigy legyen a földi élet minden örömével és gyönyörével fűszerezve. A derék szülőket besugározza gyermekeik boldogságának visszfénye, melyből reám, öreg nagybácsira is esik egy melegitő sugár, melytől felbuzdulva harsány hangon kiáltom önökkel: Éljen a mátkapár!

—

UGYANAZ.

(Vőlegény köszönete.)

Kedves rokonok, kedves barátaim!

Nem vághatom szó nélkül zsebre azt a sok szerencsekivánatot, amelyet szeretetreméltó jóindulattal garmadára halmoztak fel az én és menyasszonyom számlájára. Nem hallgathatok, mint csuka a fűben, hanem visszautasitom mindazt a személyemre vonatkozó

sok hizelgő nyilatkozatot, amiket ma rólam mondtak, mint teljességgel meg nem érdemeltet, mialatt az én kedves menyasszonyomra halmozott dicséretet mint tulzás nélkülieket, érintetlenül hagyom. Nehéz, csaknem lehetetlen mindazokat a szeretetreméltó szép szavakat, amelyekkel mindnyájan elhalmoztak bennünket, méltóképen megköszönnöm. Vegyék azonban jóakaratomat megvalósultnak s legyenek róla meggyőződve, hogy mindazt, amit önök ma nekem és kedves menyasszonyomnak kivántak, kétszeres mértékben kérem önök számára az Égtől. Ezzel az őszinte biztositással emelem önökre poharamat. Az Isten mindnyájukat sokáig éltesse!

—

LAKODALOMRA.

Tisztelt nászközönség!

Hölgyeim és uraim! Éljen az uj pár! Nem szokásom a kertelés, hát mindjárt azzal kezdem mondanivalóimat, amivel mások végezni szokták. Dejszen katona vagyok, már pedig a katona mindig a kitűzött célpont felé halad. Tehát direkció: az uj pár! Ők is rohamot intéztek egymás szive ellen s mindkettőnek sikerült is nagy tért nyerni s most hódított területen állanak. Szemtanui voltunk a békekötésnek, melynek szigoru feltételeit annak rendje és módja szerint aláirták. Nekem

tehát nem marad más feladatom, mint az a kívánság, hogy a békepontok megtartása sohase essék nehezükre s a hóditott területet holtiglan védelmezzék meg minden ellenséges támadás ellen. Most pedig ismételjék velem, mert ma ez a jelszó: Éljen az uj pár!

—

UGYANAZ.

Tisztelt nászközönség!

Annyira el van ilyenkor vőlegény és menyasszony egymással foglalva, hogy ügyet se vetnek a világra, hiszen egymásban találják föl egész világukat, most mégis körülöttük forog a világ, legalább az a barátaikból és ismerőseikből álló szükebb világ, melyben eddig éltek. Ez a világ pedig most első sorban velük törődik, hiszen azért jött ide, hogy jó kívánságaiból fölépitni segitse nekik a boldogságnak ezt a tündérpalotáját, amelyet az uj házasok már előre megterveztek, szépen meg is rajzoltak maguknak. Ne várjanak tehát tőlem lehetetlen feladatot, hogy ezt a tündérpalotát, melyet az ő képzelmük már megfestett, még jobban kiszinezzem, hanem érjék be azzal a jókivánsággal, hogy az élet prózája soha se szállitsa le őket ebből a tündérpalotából. Az uj párt az Isten éltesse!

—

UGYANAZ.

Uraim és hölgyeim!

Az ideálok birodalma sok kincset rejt magában. De ezen ideális kincsek között véleményem szerint legjobban boldogitanak a szerelem és barátság, éppen ezért a jelenlevő ifju pár valóban szerencsés lehet, mert a bölcs Gondviselés a két drága kincscsel: szerelemmel és barátsággal bőven megáldotta őket. Hogy a vőlegény eddig is sok baráti szivet tudott magához kötni, arról én, mint legbizalmasabb barátainak egyike, tanubizonyságot tehetek. S hogy a szép menyasszony sem szükölködött barátnők nélkül, azt pedig a ma őt körülvevő bájos leánysereg bizonyitja. De hogy a barátságon kivül szivükben a boldogitó szerelem is lobot vetett, arról ez a magasztos ünnepély tanuskodik, mely a két szerető szív összeolvadását megpecsételte. Azonban bármennyire befészkelte magát szivükbe a szerelem, még se hiszem, hogy a barátság érzelme onnét kiszorult volna. Nem, mert szerelem és barátság úgy össze vannak nőve, mint a siámi ikrek. Szerelem nem élhet barátság nélkül, sem barátság szerelem nélkül. Azért poharamat emelem az ifju pár barátságáért, amelyben továbbra is tartsák meg a barátaikat és barátnőiket, és szerelmükre, mely legyen ujabb bizonyitéka annak, hogy a sze-

relem mégis legboldogitóbb minden földi javak között. Az uj párt az Isten sokáig éltesse!

—

UGYANAZ.

Tisztelt hölgyeim és uraim! A tisztelt vőlegény, mint jó vasutas, jól ki tudta választani a vonatot, mely a házasság révébe vezet, ahová ma szerencsésen meg is érkezett a bájos menyasszonnyal, akivel most már kéjvonaton hosszu utra indul, olyan hosszu utra, mely kisebb-nagyobb gyorsasággal megállás nélkül halad az élet végállomásáig. Poharamat emelem a boldog kéjutazókra s szivemből kivánom, hogy vonatjukat utközben sohse érje semmiféle baleset, fel ne tartsa semmiféle akadály, még kevésbbé forduljon elő kisiklás vagy éppen összeütközés, de minél nagyobb késedelemmel érkezzenek a végállomásra! Isten éltesse mindkettőjüket!

—

UGYANAZ.

Tisztelt nászközönség! Miután a mi tisztelt vőlegényünk hajójával nagyon sok kikötőbe behajózott, ma végre az ő életének hajója is befutott a házasság révébe. Bizonyára magasan lobog ma a boldog tengerész szivében az öröm lobogója, mert multja a tenger hullámain is érdekes és változatos volt ugyan, mostani állapota a szerelem hullámain mégis csak szebb, ez előtt a multnak be kell vonnia

a vitorlákat. És a bájos menyasszonynak rögtön megmutatta szivének kompasza, midőn első izben esett tekintete a derék tengerészre, hogy ez az igazi, akit neki rendelt az Ég; de a következő pillanatban már összecsaptak feje fölött a szerelem hullámai és menedéket keresve az ő erős karjaiba menekült. Igy hát ők mindketten gyönyörben úsznak; én azonban, miután beszédem szóáradatából szerencsésen kijutottam a szárazra, felszólitom önöket, hogy velem együtt üritsék ki poharukat az uj pár egészségére. Sokáig éljenek!

—

UGYANAZ.

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Azt mondja a szentirás: „Örüljetek az örvendezőkkel és szomorkodjatok a szomorkodókkal!“ No már szomorkodni ma semmi okunk sincsen, de annál több okunk van az örömre. Mert hát hol van rá jobb alkalom, hogy az ember átadja magát az örömnek és vigságnak, mint a lagzi? Egy ifju, életvidám pár az imént az oltárnál egész életére egymáshoz kötötte szivét. Egyek lettek most, kölcsönösen szivökbe zárták egymást s eldobták a kulcsot, midőn az oltárnál egymásnak hűségi fogadalmat tettek. Most egymáshoz tartoznak örökre. Átmentek a virágzó szerelem mosolygó virányain s most annak a szent bereknek üditő árnyékába lépnek, amelyet házasságnak

nevezünk s ezután a legbensőbb közösségben folytatják együtt életutjokat. És ha néha vihar rázza is a fák sudarát, — ez természeti törvény, melynek mindnyájan alá vagyunk vetve, csak hiven és szilárdan össze kell tartaniok, a vihar el fog ülni, csak a levegőt tisztitotta meg s önökre ismét fényes napsugár mosolyog. Fogadják legőszintébb szerencsekivánatomat. Legyen áldás az önök által kötött egyezségen, bánat és fájdalom messze kerülje el önöket s a szerelem és hűség forrásából fakadjon minden, amit az égtől maguknak kivánnak. Az ifju párt az Isten sokáig éltesse!

—

UGYANAZ.

Hölgyeim és uraim!

Nagy és fontos kérdést állitok fel most, még pedig az urakhoz intézve: Akkor is ily elbájoló volna ez a ház ma, ha a szép tarka keretből hiányzanék a legszebb, tudniillik a szép nem? Bajosan hinném. Mert valliuk meg őszintén, mi volna ez a nagy világ nők nélkül? E tündérek nélkül nagyon siralmas volna a mi életünk s előbb-utóbb tönkre mennénk. Azért köszönetet mondok ama bájos teremtéseknek, akik megaranyozzák a mi férfilétünket, kiváltképpen azoknak, akik ma itt összegyültek, hogy jelenlétükkel boldogitsanak bennünket. Mert a bájos hölgyek szerelme és hűsége az a

szikla, amelyre mi boldogságunkat épitjük. Éljen a menyasszony! Éljenek a hölgyek!

—

UGYANAZ.

Tisztelt nászközönség!

Ha örül az ember egy frissen zöldülő galynak, hálával kell gondolnunk a nemes törzsre is, mely a szép galyakat hajtotta, mert szép ágak többnyire csak kipróbált törzsekről fakadnak; azért tehát gondoljunk most a nemes hajtások törzsére, amelyeknek boldog egyesülését ünnepelni gyültünk ma ide. Ha sérülés éri valamelyik ágat, azt a törzs is bizonyára megérzi; de ha megérzi azt, ami reá nézve fájdalmas, meg kell hogy érezze azt is, ami neki örömet okoz. Már pedig mi okozhatna nagyobb örömet a törzsnek, mint mikor azt látja, hogy ágai lombosodnak, terebélyesednek. Üritsük tehát poharunkat mindkét törzs további virulására és egészségére. Az ifju párnak drága szüleit a Teremtő sokáig éltesse!

—

UGYANAZ.

Tisztelt nászkoszoru!

Két egymást megértő sziv indul ma utra az élet viharos tengerén. Szivüket elválaszthatatlanul csatolták egymáshoz, hogy ezzel is fokozzák erejüket az élet vihara ellen. Adja a Teremtő, hogy mindenkor elég erősek legye-

nek ellentállni a hullámcsapásoknak. Ha sohasem hamvad el az a lobogó láng, amely szivüket ma összeforrasztotta, ha mindenkor közös akarattal egy közös cél felé forditják tekintetüket, mely saját maguknak, családjuknak, a társadalomnak, hazájuknak javára szolgál, biztosak lehetnek, hogy el fogják érni céljukat s meg fogják találni, amit egymásban kerestek. Tiszta szivemből kivánom, hogy az a meleg vonzalom, mely most heviti szivöket, sohase lazuljon meg, hanem a kölcsönös megbecsülés és bizalom folytán meg is szilárduljon. Semmi külső behatás ne zavarja meg soha azt az összhangot, mely legbiztosabb alapja a zavartalan boldogságnak. Az Uristen sokáig éltesse az ifju párt!

—

UGYANAZ.

(Könyvkötőhöz.)

Tisztelt nászközönség!

Versekbe szeretném foglalni mondanivalóimat, mert egy könyvkötő lakodalmán „kötött" beszédben illenék felköszöntőt mondani. De kivül állván a nemes céhen, engedjék meg nekem, hogy kötetlen nyelven fűzzem össze jókivánságaimat. Miután a vőlegény a mai nappal bekötötte szép menyasszonyának a fejét, azt kivánom, hogy ez az oltárnál megszentelt frigy egyikőjüknek se legyen soha kemény kötés, sem pedig laza fűzés, hanem

díszkötés, melynek hátára ez az egy szó legyen cimkéül nyomtatva arany betükkel: „Boldogság.“ Most pedig, tisztelt nászközönség, koccintsák össze poharukat a fiatal párával és kiáltsák feléjük velem együtt, hogy őket az Uristen sokáig éltesse!

—

UGYANAZ.

(Óráshoz.)

Tisztelt vendégkoszoru!

Midőn a mi tisztelt vőlegényünk már torkig volt óráinak berregésével, ütésével és kakukkolásával, vágyott valami kevésbbé zajos, kevésbbé szabályos, mesterkéletlen hangok után, egy női hang édes csicsergése után. Aki annyira otthon van a bonyolult óraszerkezet kerekei között, hamar eligazodott a még sokkal komplikáltabb szerkezetü női sziv szabálytalanabbul forgó kerekei között. S midőn a bájos menyasszony szive órájának hangos ütése magára vonta figyelmét, azonnal tudta, hányat ütött az óra. Miután a mai napon ünnepélyesen kicserélték az egymás szivének felhúzásához szükséges kulcsot, azt kivánom nekik, hogy sohse felejtsék el felhúzni szerelmük óráját, melyet ugy szabályozzon a házasság, hogy mindig egyformán járjanak, egyszerre üssenek, szóval meg legyen közöttük a harmónia. Az uj párt a Mindenható sokáig éltesse!

—

UGYANAZ.

(Hadnagyhoz.)

Tisztelt nászközönség!

Ha háboruban bevesznek egy várat, ez már bizonyára elismerésre méltó tett. De ha pláne békében foglalnak el egy várat, ez oly fényes eredmény, mely megérdemli, hogy babér koszoruzza a bátor győző fejét. A mi tisztelt vőlegényünk ily fényes győzelmet aratott. Békés körülmények között rohammal bevette egy szende lány szivének büszke várát. A szerelem tüzével elboritotta a várat s midőn inogni látta, felszólitotta a kapitulálásra a várparancsnokot, aki teljesitette is szive parancsát. Miután a mai nap a kapitulációt irásba foglalva mindketten aláirták, poharamat emelem a bátor hadnagyra, aki békében is babért tudott aratni, és a bájos feleségére, azzal a kivánsággal, hogy békés otthonuk biztos védelmet nyujtson nekik gondok és megpróbáltatások ellen, hogy házukon mindenkor a boldog megelégedés lobogója lengjen. Isten éltesse őket!

—

UGYANAZ.

(Orvoshoz.)

Tisztelt hölgyeim és uraim!

Mindnyájuk előtt ismeretes, milyen hirneve van a mai nap hősének a hygienia terén. Ezt pedig sikeres gyógyitásaival érte el. De a

legszebb sikert ma érte el azzal, hogy bájos menyasszonyának akut szivbaját oly rövid idő alatt meggyógyitotta. A szív és arc felé irányuló gyakori vértolulásból s amily hirtelen támadt, ép oly gyorsan el is muló forróság tüneteiből csakhamar kitapogatta a kór mibenlétét s miután igy megcsinálta a diagnozist, megtette rendeléseit: gyógysétákat kell tennie naponta párosan, majd csókpirulákat rendelt neki naponkint növekedő adagokban, s azokat, mint egy lelkiismeretes orvostól méltán el is lehetett várni, mindig maga adta be a betegnek, akit ily módon visszaadott az életnek; de nehogy recidiváljon, szükségesnek tartotta, hogy továbbra is kezelje életfogytiglan. És hogy jól fogja kezelni, nem szenved kétséget. Kivánom, hogy a bájos menyasszonyra éppen oly jótékony hatása legyen férjének kezelése, mint eddig, a vőlegény pedig a házasélet praxisában is oly szerencsés legyen, mint orvosi praxisában. A Mindenható őket sokáig éltesse!

—

UGYANAZ.

(Ügyvédhez.)

Tisztelt nászközönség!

Az én tisztelt barátom addig viselte a rablás büncselekményével vádlottak védelmét, mig utoljára szerepet cserélt s maga követett

el rablást, elrabolván szép menyasszonyának szivét. Tekintettel a sok enyhitő körülményre s ezek között a menyasszony csábos megjelenésére, s tekintettel az eskü alatt tett beismerésre, büntetése is igen enyhe: életfogytiglani elzárás; de hogy ez se lesz valami terhes, arról eléggé kezeskedik fogházfelügyelőjének, a bájos menyasszonynak szivjósága és gyöngédsége. Ugyanezen körülmény reménem engedi, hogy sohasem fognak egymással pörlekedni. S ha egyszer-másszor mégis előfordulna, óvakodni fognak a replikától s a perujitástól, hanem mindketten pertörlésre fognak törekedni. A legfelsőbb biró hagyja helyben a mai napon ellenök hozott itéletet. Sokáig éljenek!

—

UGYANAZ.

(A vőlegény szüleihez.)

Tisztelt vendégkoszoru!

A vőlegény szüleire emelem poharamat; de nem vigasztalásul, amiért fiok elhagyja őket, hogy egy másik szeretett lényhez tartozzék. Nem, mert ebben a tekintetben egy vőlegény szülei jobb helyzetben vannak, mint a menyasszony szülei, mert elválásuk nem oly nehéz, hiszen fiok serdülő kora óta sohasem volt egészen az övék. A legjobb fiunak is ki kell magát a szülei gyámkodásból szakitania, hogy kűzdjön, alkosson, dolgozzék, hogy magának egy kis tündért szerezzen! Hiszen utóvégre minden szerető szülőnek ez az óhajtása

s igy hát ma a fiatal férj szüleinek arcán csak az öröm ragyogását látjuk. Kedves fiok egy szeretetreméltó, hű feleséget talált, s vele oly otthont, mely pótolni fogja a szülőházat. Ezért nem is érzi magát elhagyatva a mindnyájunk által tisztelt szülőpár, ha meg is válnak szeretett fioktól; mert tudják, hogy egy második kedves otthont talált. Mindnyájunk óhajtása azonban, hogy a szülők a ma egybekelt párban évek hosszu során keresztül találják örömüket. Az ifju férj szüleit, a menyasszony apósát és anyósát az Isten éltesse!

—

LAGZI VÉGÉN.

Tisztelt hölgyeim és uraim!

A jelenlevők összeségére emelem poharamat! Azt is megmondom, hogy miért? Mert ha csak a mátkapárt éltetem, azt mondhatná magában valaki a társaságból: Engem nem lát meg az istenadta! Ha a nagybácsikat vagy nagynéniket éltetem, duzzognának a többi rokonok, vagy ha az unokahugokat köszöntöm fel, görbe szemmel néznének rám az unokafivérek. Ha azt kivánnám, hogy a fiatalság éljen, megorrolhatnának rám az öregek. Ha pedig a korosakat köszönteném fel, a fiatalok szidnának érte. S ha végül a hölgyekre üriteném poharamat gúnyosan nevetnének rám az urak. Azért tehát nem marad szegény fejemnek más kivezető ut, amely kiragad ebből a dilemmából: felköszöntöm az egész társaságot. A jelenlevők mindnyájan sokáig éljenek!

EZÜSTLAKODALMON.

Hölgyeim és uraim!

Ma huszonöt éve lépte át N. barátunk a boldog házasság küszöbét szelidlelkü feleségével, hogy egy testté, egy lélekké váljon vele. S valóban azzá is váltak. Huszonöt éven át együtt örültek, együtt busultak, vigasztalták, bátoritották egymást a változó körülmények szerint. Egymásért éltek s egymást boldogitva-boldogok, megelégedettek voltak, ami kölcsönös megértésen, kölcsönös bizalmon alapuló házasfeleknél nem is lehet másképen. Adja a Mindenható, hogy a kölcsönös megértés és bizalom, mely szivöket huszonöt év óta egymáshoz fűzte, ezután se lazuljon meg soha egy percre sem, hanem a közös emlékek és tapasztalatok által, ha lehet, még szorosabbra fűzze őket egymáshoz, hogy ujabb huszonöt év mulva ép ily megelégedéssel és boldogan tekinthessenek egymásnak szemébe, mint ma. Isten éltesse őket!

—

UGYANAZ.

(Válasz.)

Kedves vendégeim!

Mint kedves emlék, ujra feltárul lelki szemeim előtt az a huszonötéves mult, melyet kedves nőmmel egyetértő boldogságban eltöltöttem. Fölidézték ezt kedves barátaim, akik szebbnél-szebb felköszöntőikkel visszavarázsolták életem legboldogabb napjait. De há-

látlan volnék, ha megfeledkezném azokról, akiknek feleségem mellett nem csekély érdemük van a huszonötéves zavartalan boldogság előidézésében, mert odaadó barátságukkal, kölcsönös vigasztalásukkal és támogatásukkal nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy az élet kellemetlenségeit és megpróbáltatásait könnyebben elviselhessük. Emelem poharamat az én kedves barátaimra, akik ép oly részt vesznek ma a mi örömünkben, mint részt vettek borus napjainkban a mi szomoruságunkban. Az Isten éltesse őket!

—

UGYANAZ.

Tisztelt vendégkoszoru!

Oly jelentős ünnepre gyültünk itt egybe, amilyen kevés van az életben, és pedig nemcsak a jubiláns párra nézve bir nagy jelentőséggel, hanem mindnyájunkra, akik abban a szerencsében részesültünk, hogy részt vehetünk egy ilyen családi ünnepen, egy huszonötéves boldog házasság évfordulóján. Itt ülnek előttünk ezüstözötten, a tiszteletreméltó ezüstvőlegény, a hű ezüstmenyasszony, visszatekintve a negyedszázadra, melyben vállat vállhoz vetve, mint jó pajtások haladtak át s be fogják ismerni, hogy az együtt átélt idő, sok csalódás ellenére, mégis boldog volt s hogy mindaz, amit huszonöt évvel ezelőtt, midőn egész életükre elszerződtek, a boldog házasságról álmodtak, meg is valósult. Ha ezüstszálak tarkitják is a jubilánspár haját, szivök oly ifju maradt, mint huszonöt évvel ezelőtt. Közel- s távolból, mindenfelől eljöttek a rokonok, jólnevelt gyermekek ékesitik jelenlétükkel ezt

a ritka ünnepet s mindazt, ami szépet és jót a jubilánsoknak ma kívánnak, alig lehet szavakban kifejezni, de mindnyájan hálát adnak Istennek, aki az ünnepelteket a mai napig óvta, védte, és azt kívánják, hogy a jubiláris házasok még sokáig éljenek. Reméljük, hogy tartós egészségben s meg nem fogyott erőben érik meg aranylakodalmukat s zavartalan házi béke aranyozza meg életük alkonyát. A jubiláns párt Isten éltesse!

—

ARANYLAKODALOMRA.

Tisztelt vendégkoszoru!

Kevés halandónak jutott az a szerencse, hogy ép erőben, egészségben érje meg házastársával együtt házasságuk ötvenéves évfordulóját. Ilyen szerencsések a mai ünnep hőse és hősnője, akik ötven éven át egymást megértve, kölcsönös szeretettel támogatták egymást, hiven kitartva egymás mellett, vállvetve vették fel a harcot az élet viharában, gyermekeket neveltek fel, akikből időközben derék honpolgárok, gondos apák és anyák lettek, számos unokával szaporitván hazánk szellemi és gazdasági erejét és szüleiknek unokáik és dédunokáik látásán érzett örömeit. Adja Isten, hogy ezt az örömet még számtalan évekig a mai friss erőben, egészségben élvezhessék. Az Uristen az aranylakodalmas párt éltesse!

UGYANAZ.

Drága jubilánsok!

Ahogy itt magam előtt látom önöket, nászkoszoruval ékesitve, arra a tudatra ébredek, hogy valamennyi ünnep közt, melyek a józan, mindennapi életet megszépitik és varázsukkal fölemelőleg és nemesitőleg hatnak reánk, egy ilyen ünnep, mint a mai, az első helyet foglalja el. Ötven év, egy fél század telt el azóta, hogy az oltárnál tanuk jelenlétében, akiknek nagyrésze már a hideg sirban nyugszik, egymásnak holtigtartó szerelmet és hűséget fogadtak. S amit egy fél századdal ezelőtt igértek, hiven meg is tartották. Béke és szelid elnézés uralkodott otthonukban, türelemmel nézték el egymás gyöngeségeit, örömből, bánatból közösen vették ki részüket s bármi adót követelt is önöktől az idő, a fogadott hűséget nem tudta önökben megrenditeni. S a hűség jutalmául az Ég áldva terjesztette ki önök fölött kezeit. Gyermekek és unokák szerencsét kivánva körülöttük, rokonok és jó barátok eljöttek mindenfelől, hogy önökkel együtt hálát adjanak Istennek kegyelméért, hogy együtt ünnepeljék ezt a szép napot és szivök mélyéből verőfényes, vidám életalkonyt kivánjanak önöknek. Isten éltesse önöket!

—

UGYANAZ.

Tisztelt vendégek!

A Teremtő kiváló kegyének megnyilvánulását látjuk abban, ha egyeseknek hosszu életkor jut osztályrészül. Hát még az istenáldásnak mekkora mértéke száll annak a halandónak fejére, aki még azt is megérheti, hogy szivének választottja is vele együtt kerek

ötven éven át élvezheti a kölcsönös vonzalmon és egyetértésen alapuló boldog együttlét örömeit. Ilyen boldog halandók, Istennek kiválasztottjai azok is, akiknek ünneplésére ide jöttünk. Ha visszatekintünk erre az ötven esztendőre, melyet egy szelid, jólelkü nő társaságában töltött, hálát kell adnunk a Teremtőnek azért a nagy kegyelemért, hogy ezt megérnünk engedte. Engedjék meg, hogy csatlakozhassam azokhoz a szerencsekivánatokhoz, melyekkel gyermekei, unokái, rokonai és jóismerősei már én előttem elhalmozták. Találják még hosszu ideig örömüket gyermekeik és unokáik sikerében. Az Uristen éltesse őket!

—

NAGYANYA SZÜLETÉSNAPJÁRA.

Tisztelt vendégkoszoru!

A hölgyek nem igen szeretik, ha az ember életkorukra emlékezteti őket. Egy nagyanyának azonban nincsen oka éveinek számát eltitkolnia, sőt büszkélkedhetik vele, akár csak gyermekeinek és unokáinak szép számával. Hiszen ha a menyasszonyt a mirtuskoszoru, a szives háziasszonyt pedig a vendégkoszoru ékesiti, az anyáknak és nagyanyáknak a körülöttük nyüzsgő gyermekek és unokák eleven koszoruja a legszebb ékessége. Ma is itt láthatja a legjobb, leggyöngédebb nagyanya maga körül gyermekeit és unokáit, akik eljöttek, hogy gyöngédséggel viszonozzák az ő jóságát, s szeretettel az ő határtalan szeretetét. Meghatva e patriarchalis élet szemléletétől, nem marad részemre egyéb szerep, mint buzgó

szivvel arra kérni az Egek urát, hogy ezt a szép családi életet tartsa fenn az emberi élet legvégső határáig, hogy a maihoz hasonló friss erőben és egészségben minél tovább gyönyörködhessék gyermekeinek és unokáinak egyetértő boldogságában. Az Uristen sokáig éltesse!

—

ANYA SZÜLETÉSNAPJÁRA.

Édes jó anyám!

Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy poharat emeljek a mai ünnepünk alkalmával. Mert egyetlen naptárban sincsen piros betükkel irva a mai nap, nekünk mégis ünnep, hiszen a mi édes jó anyánk születésének évfordulóját ünnepeljük. Ha súlyosan nehezül az apára a család fentartásának gondja, még súlyosabb gonddal jár a gyermekek nevelése s a háztartás vezetése, mely az anya gyönge vállaira nehezül. Kiváltképpen, ha olyan lelkiismeretes gondossággal végzi nehéz feladatát, mint az én édes jó anyám. Ha Matuzsálemkort érnék, akkor se tudnám neki meghálálni azt a sok fáradságot, vesződséget és álmatlan éjszakát, amit neki gyermekkoromban szereztem. Azért arra kérem az Egek urát, adjon neki hosszu, hosszu életkort, hogy minél több időm legyen iránta érzett hálám lerovására, adjon neki állandó friss egészséget, hogy az eddigi életében átélt fáradalmakat kipihenhesse s életének hátralevő éveit csendes nyugalomban tölthesse. Az Uristen sokáig éltesse!

UGYANAZ.

Édes jó anyám!

Ha gyermekkori emlékeim között kutatok, egy fiatal nő jóságosan mosolygó arca elevenedik meg emlékemben, aki vigasztaló szavak kíséretében törülte le könnyeimet, ha a játszótérről balsikerem fölött sírva tértem karjai közé. S évek múltán forró könnyek között nyomta homlokomra bucsucsókját, midőn a szülőhajlékból először bocsátott ki a nagyvilágba, hogy fölvegyem az élettel a nehéz harcot, mely mindnyájunk rendeltetése. Az ő biztató tekintete adott ekkor is erőt, fokozta szorgalmamat, növelte buzgalmamat, védett meg a csüggedéstől. Sőt most is, a távolban is féltő gonddal őrködik fölöttem. S mily elenyésző csekélység az, amit ennyi jóságért, fáradságért, gondoskodásért viszonzásul én adhatok neki! Csupán morzsáit a gyermeki szeretetnek, hálának és köszönetnek. Arra kérem tehát születésének mai évfordulónapján a Mindenhatót, hogy jöjjön segítségére az én tehetetlenségemnek s jutalmazza meg őt mindazért a sok jóért, amelyben engem mostanáig részeltetett. Adjon neki hosszu életet, hogy alkalmam legyen hálámnak legalább egy csekély részét leróni s kímélje meg őt minden bánattól, fájdalomtól, csalódástól és betegségtől. Öröm és megelégedés kísérje minden lépését. A Mindenható sok, sok évig éltesse szerető gyermekei, jóbarátai és ismerősei örömére és boldogságára!

—

APA SZÜLETÉSNAPJÁRA.

Tisztelt vendégkoszoru! Istennek hála, a jóságos Ég ujra megengedte érnem édesatyám születésnapjának évfordulóját. Kegyelettel gon-

dolok mindenkor erre a napra, mert ezen a napon vette kezdetét az az élet, melynek minden perce oda irányult, hogy gyermekeit és majdan unokáit tevékeny munkásságának gyümölcsével egykoron minél boldogabbá tegye. Ez az önzetlen gondoskodás vezérelte őt minden időben s legfőbb öröme abban telt, ha hozzátartozóinak örömet szerezhetett. Nem mulaszthatom el tehát a mai alkalmat, hogy hálás szivvel köszönetet ne mondjak iránt unk tanusitott odaadó gondoskodásáért s kérem az Egek urát, hogy jóságáért jutalmazza meg őt hosszu élettel és tartós egészséggel, hogy még sokáig gyönyörködhessék gyermekeinek és unokáinak szeretetében. Éljen!

—

CSALÁDFŐ SZÜLETÉSNAPJÁRA.

Kedves rokonok! Tisztelt vendégkoszoru! Boldog nap virradt ma ujra erre a házra, napja az örömnek, mely mindnyájunk szivéből a gondos családfő, a kipróbált barát és tanácsadó felé árad. Ismét elment egy év, a komoly munkának és megfeszitett szorgalomnak éve, de egyszersmind az áldásnak is éve, mely egészségen, vidámságon kivül vállalataiban sikert s minden tekintetben szerencsét és örömet hozott házába. Adjon a Mindenható a mi tisztelt családfentartónknak sok ily vidám születésnapot, koronázza siker minden vállalkozását, szerezzenek neki gyermekei minden egyes nap örömet s hű felesége oldalán meritsen a barátság forrásából is, amennyi jól esik neki. Engedje a Teremtő, hogy a család feje családjának és barátainak örömére még sok évig éljen!

JÓBARÁT SZÜLETÉSNAPJÁRA.

Tisztelt vendégkoszoru!

Minden idők költői vetekedtek a barátság magasztalásában, mely mindenkor drága kincs számba ment. Mily üres volna az élet barátság nélkül! Mily elhagyatottaknak éreznők magunkat, ha egy barátot se nevezhetnénk magunkénak, akivel megosszuk örömeinket, akinek elpanaszoljuk bajainkat, akinek vigasztaló szavaiból erőt meríthetünk. Éppen ma, ami tisztelt barátunk születésnapján vagyunk abban a helyzetben, hogy a barátságnak nagy becsét értékeljük. Mert életünknek nem egy élvezetes óráját köszönhetjük a mi barátunknak s a vele való érintkezésben megtanulhattuk, mit jelent az önzetlen hű barátság. Tehát egészen természetes, ha mi ma, barátunk születésnapján, annak a kívánságunknak adunk kifejezést, hogy élete folyamán mindig mosolyogjon rá a szerencse napja, hogy egészség és vidámság legyenek mindig kiséröi életutjain s hogy a mai évfordulót velünk együtt még sokszor megülhesse. A mi tisztelt barátunkat az Uristen sokáig éltesse!

—

NÉVNAPRA.

(Egy tanárhoz.)

Szeretve tisztelt tanár ur!

Nemcsak kötelességünknek teszünk eleget, hanem önzetlen ragaszkodásunknak, őszinte nagyrabecsülésünknek és kimondhatatlan hálaérzetünknek adunk kifejezést, midőn nevenapja alkalmából a mi szeretett osztályfőnö-

künket üdvözöljük, aki, mióta átléptük az iskola küszöbét, atyai jósággal kalauzol bennünket a tudománynak és ismereteknek utvesztő labirintusában, akinek vezérlő szelleme mutatja meg nekünk az utat, amelyen haladva, a legkönnyebben, legbiztosabban eljuthatunk az ismeretek tömegéhez, hogy ha majd elegendő szellemi kincscsel fölfegyverkezve kilépünk az élet szinpadára, ott is biztosan mozoghassunk s megállhassuk helyünket és a magyar társadalomnak hasznos tagjaivá, a hazának pedig derék polgáraivá lehessünk. Midőn hálás szivvel mondunk köszönetet érdekünkben tett fáradozásaiért, arra kérjük, hogy továbbra is tartson meg bennünket jóságos atyai szeretetében. Az Uristen sokáig éltesse!

—

UGYANAZ.

Hölgyeim és uraim!

Méltán tiszteletünket és nagyrabecsülésünket érdemlik ki, akik fáradhatatlan munkásságukkal és kitartásukkal a sikernek nagyobb fokát érik el. Ezek közé tartozik N. N. barátunk is, aki nemcsak üzlete gyarapitásának és megszilárditásának szenteli minden idejét, hanem a közügyek terén is általános tiszteletnek és közelismerésnek örvend. De fáradsága meg is termette gyümölcsét, mert nemcsak anyagi függetlenségre tett szert, hanem példás családi életét is oly magzatokkal áldotta meg az Ég, akikben valóban öröme telhetik, mert abban a megnyugtató tudatban hunyhatja le majdan szemeit, hogy utódai atyjuk nyomdokait követve, épp oly sikerrel folytathatják nemes üzleti törekvéseit, amily szép reményekkel és buzgó hévvel léppett egykor a kezdeményezés utjára. Adja Isten, hogy

ez az idő minél később következzék el s még az évek hosszu során személyesen vezethesse üzletét. Éljen!

—

NÉVNAPRA.

(Egy hölgyhöz.)

Tisztelt vendégkoszoru!

Rendszerint hétpecsétes titok leple alá rejtik a nem egészen fiatal hölgyek, de sőt az egészen fiatalok is születésük dátumát. Ezt megünnepelni tehát a lehetetlenséggel határos. De a hölgyek nevenapjával se vagyunk szerencsésebbek, mert Bébi, Médi, Cica, Mica, Muci, Puci neveket, ahogy a mai lányokat nevezik, hiába keressük a naptárban. A mi bájos házikisasszonyunk, N., szives meghivása azonban eloszlatott minden kétséget nevenapjának dátumát illetőleg. Azért nem is kertelek sokat, hanem az ő egészségére emelem poharamat s azt kivánom, hogy mostani bájainak és szeretetreméltóságának birtokában töltse mindig a mai évfordulót és találja meg mielőbb ellenlábasát, aki őt tenyerén hordva kisérje végig az életnek nemcsak rózsákkal, hanem tövisekkel is bőven meghintett utain. Isten éltesse!

—

UGYANAZ.

Hölgyeim és uraim!

Előre kijelentem, hogy N. kisasszonyhoz intézem szavaimat, mert amilyen szerény, kitelik tőle, hogy elismerő szavaimat nem veszi

magára s én a puszta falaknak beszélnék. Jól tudom ugyan, hogy rápiritok vele, még sem állhatom meg, hogy pár szóval róla meg ne emlékezzem. Tudtommal nincsen ugyan ma se születésnapja, se nevenapja, se nem lett menyasszony, mégis van rá jogcimem: ő a társaság központja, ő a család dédelgetettje. De meg is érdemli. Erre nemcsak gyengéd lénye szolgált rá, hanem nagy lelki müveltsége, minden szép és jó iránt fogékony lelke, mindenre kiterjedő gondossága és mindenkit lebilincselő szeretetreméltósága is. Azt kivánom tehát neki, hogy teljesüljenek legszebb álmai, valósuljanak meg legmerészebb vágyai és találja meg női hivatásának betöltésében a legállandóbb, legzavartalanabb boldogságot. Sohase csalják meg reményei s ne csalódjék választásában, mely egy egész életre szól. Erre üritem poharamat!

—

UGYANAZ.

Tisztelt vendégkoszoru! Már sokszor törtem rajta a fejemet, miért nem nősült még meg a mi vendégszerető házigazdánk? A mai est folyamán azonban, a nekünk szivélyesen nyujtott sokféle élvezetek közepette, tisztába jöttem, hogy ünnepeltünk, aki mind ez ideig oly makacsul hódolt a legényéletnek, miért nem igyekezett ehelyett inkább egy hölgyecskének hódolni. Oly férfiu, aki ily kifogástalanul el tudja házában látni vendégeit, ugy tudja lakását kellemessé tenni, mint a mi házigazdánk, annak nincs szüksége háziasszonyra. Akit barátai annyira tisztelnek és szeretnek, az nem szorult rá, hogy a nők kegyét vadássza. Szóval, a mi tisztelt barátunknak nincsen szüksége feleségre, mert ő már is egy egész férfi. Azt hiszem

tehát, mindnyájan egyetértenek velem, ha azt állítom, hogy ha a mi tisztelt barátunk mind ez ideig meg nem nősült, ezt csak a bájos nők érdekében lehet sajnálni. Ebből a nézőpontból tehát, hiszen én a nőknek közismert barátja vagyok, csupán a szép nem érdekében mégis kijelentem, hogy rendkivül örülnék, ha az én kedves barátom mihamarább megtalálná a párját. Erre emelem poharamat. Éljen a mi vendégszerető házigazdánk és jövendőbelije!

—

UGYANAZ.

(Kereskedelmi utazó a főnökéhez.)

Uraim és hölgyeim! Mint ennek a háznak külügyi képviselője szivesen képviselném ékes szavakkal annak előnyeit, kivált a Ház nagyérdemü főnökének és a szeretetreméltó főnöknénének elismert érdemeit. Trubadur szeretnék lenni, aki a régi világban dallal adózott urainak és urnőinek. Sajnos azonban, utazó vagyok bár, de nem utazó dalnok. S jóllehet jókora rábeszélő képességgel rendelkezem, még sincs akkora beszélő képességem, hogy az én tisztelt főnököm érdemeit ez alkalomhoz méltó ékes szavakkal méltatni tudnám. De nem folytatom tovább, mert még utoljára azt mondhatnák reám, hogy én a főnökömre utazom. Azért csak azt kivánom, hogy a főnök urat és a főnökné őnagyságát az Isten éltesse!

TARTALOM

	Oldal
Előszó — — — — — — — — — — —	3
Politikai lakomákon — — — — — —	6
Társadalmi lakomákon — — — — — —	12
Jubileumi lakomákon — — — — — —	38
Házi bálon és házavatáson — — — — —	58

ORSZ. SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

MELODRÁMÁK
HUMOROS ELŐADÁSOK

Alföldy L. Czinka Panna. Melodráma hegedü- és zongora-kisérettel (Farkas Imre) — — — — — — — — — — — — — — 2.40

— **Gedővár asszonya.** Melodráma zongora-kisérettel (Kiss József) 2.40

Allaga G. Tréfás magyar zenekép. Humoros énekes előadás hölgy részére — — — — — — — — — — — — — — 3.—

Árokháty Béla. Álom a sátorban. Melodráma Gyóni Géza költeményére. Zongora- és harm.-kisérettel — — — — — — — — 2.40

Farkas L. Bálban. Zongora-kisérettel — — — — — — — — — 2.40

Heténvi A. Op. 36. **„Petőfi a Hortobágyon".** Melodráma zongora-kisérettel (Váradi A.) — — — — — — — — — — — — 2.40

Kálmán I. Mikes Rodostóban. (Mikes búcsúja). Melodráma zongora-kisérettel (Mezey S.) — — — — — — — — — — — — — 3.—

Külön szólam — — — — — — — — — — — — — — —.30

Köveskuti J. A vén kuruc. Melodráma, harmónium, cello, hegedü és zongorára — — — — — — — — — — — — — — 3.—

Pusztay E. Szent Imre látomása. Melodráma, hegedü-, zongora- és énekkar-kisérettel (Prónai A.) — — — — — — — — — — 3.—

Énekszólam — — — — — — — — — — — — — — —.20

Révfy G. Pázmán lovag. Melodráma zongora-kiséret. (Arany János) 2.40

Révfy G. Tengeri hántás (Arany János). Zongora-kisérettel — — 2.40

Révfy Géza. Rozgonyiné. Melodráma. Költeménye Arany Jánostól. Zongora-kisérettel — — — — — — — — — — 2.40

Révfy G. Szondi két apródja. Arany János balladája. Énekes iskolai előadás fiuk számára. Szavalat, gyermekkar és magánének, zongora- vagy harmónium-kisérettel. Vezérkönyv — — 3.—

Szólamok — — — — — — — — — — — — — — —.60

Tarnay A. Rab asszony. (Kiss József). Melodráma zongorakisérettel 2.40

Vavrinecz Mór. Az éjféli misén. Karácsonyi románc. Szövege Szepessy Lászlótól — — — — — — — — — — — 2.40

Vendéghegyi Géza. Rákóczi álmai. Epikai költemény. Szepessy Lászlótól. Zongora-kisérettel — — — — — — — — — — 2.40

Keleti Adolf: Iskolai ünnepélyek szavalókönyve. Ára füzve 4.— K, kötve — — — — — — — — — — — — — — — 5.60

Cinkotai Nagy Ince: Fehér asztalnál (felköszöntők) — — — — 3.—

ROZSNYAI KÁROLY könyv- és zeneműkiadóhivatala
BUDAPEST, IV., MEHMED SZULTÁN-UT 15

ÉNEKES ISKOLAI DALJÁTÉKOK:

°°°

Erti Gábor. A Kárpátok alatt. Zenés iskolai tündérjáték, szavalattal egybekötve **a nagy háborúból,** 3 felvonásban
Vezérkönyv — — — — — — — — — — — — 5.—
Szólamok — — — — — — — — — — — — —.60
Szövegkönyv — — — — — — — — — — — — 1.—

Révfy G. Szondy két apródja. (Arany J. balladája.) Énekes iskolai daljáték **fiuk számára.** Háromszólamu gyermekkar, szoprán és alt magánének, zongora- vagy harmónium-kisérettel. Vezérk. 3.—
Szólamok — — — — — — — — — — — — —.60

Szabados B. Az egri nők. Iskolai daljáték. Szövegét irta Farkas I.
Vezérkönyv (zongora-kivonat) — — — — — — — — 4.—
Szólamok — — — — — — — — — — — — —.40

Sztára J. Rózsafüzér királynéja. Iskolai daljáték 3 részben. Szövegét irta Szepessy László. Előadható egyszerre, vagy három alkalommal.
I. rész: **Örvendetes rózsafüzér.** Vezérkönyv — — — — — 4.—
Szólamok — — — — — — — — — — — — —.40
II. rész: Fájdalmas rózsafüzér. Vezérkönyv — — — — 4.—
Szólamok — — — — — — — — — — — — —.40
III. rész: **Dicsőséges rózsafüzér.** Vezérkönyv — — — — 4.—
Szólamok — — — — — — — — — — — — —.40

Sztojancvits J. A válogatós lepke. Iskolai daljáték. Szövegét irta Farkas Imre:
Vezérkönyv (zongora-kivonat) — — — — — — — — 5.—
Szólamok — — — — — — — — — — — — —.60

— **János vitéz.** Szavalattal egybekötött énekes daljáték. Szövegét irta Petőfi Sándor:
Vezérkönyv (zongora-kivonat) — — — — — — — — 5.—
Szólamok — — — — — — — — — — — — —.60
Szövegkönyv — — — — — — — — — — — — —.60

Vavrinecz M. Örökzöld. Iskolai daljáték. Szövegét irta Szepessy L.:
Vezérkönyv (zongora-kivonat) — — — — — — — — 5.—
Szólamok — — — — — — — — — — — — —.60

RÓZSNYAI KÁROLY könyv- és zeneműkiadóhivatala
BUDAPEST, IV., MEHMED SZULTÁN-UT 15

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár